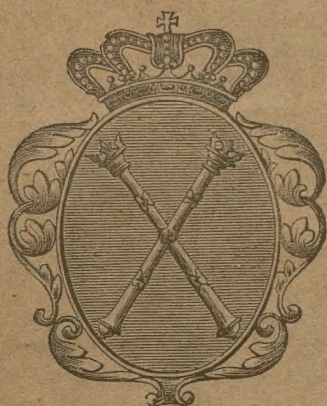

Invent. 330 - 338
Bibl. Jag.

Biblioteka Jagiellońska.

330-338

Inc.

F. X. 12 a - l

porząd wyjęte:

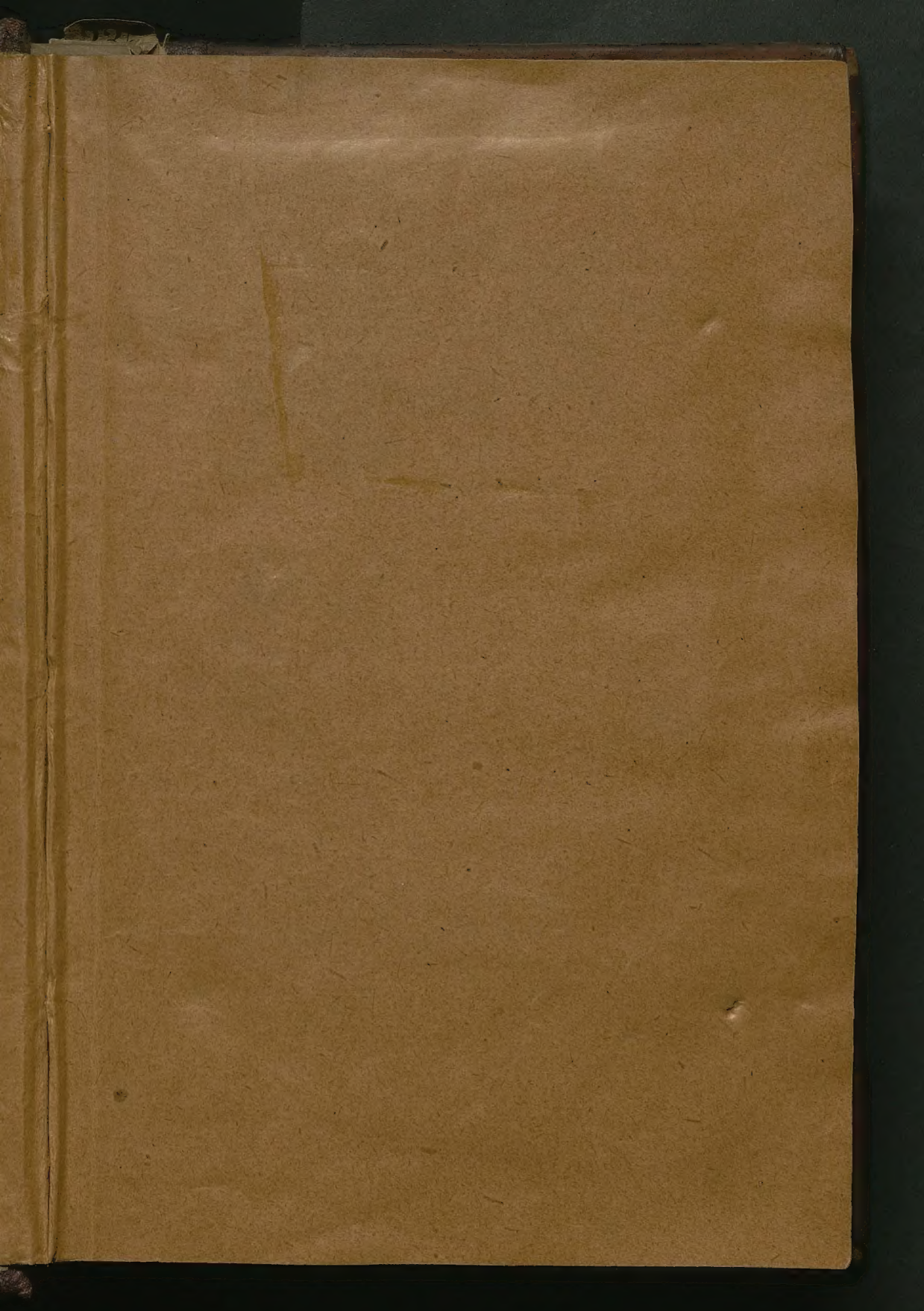
b = Inc. 2458

c = Inc. 2007

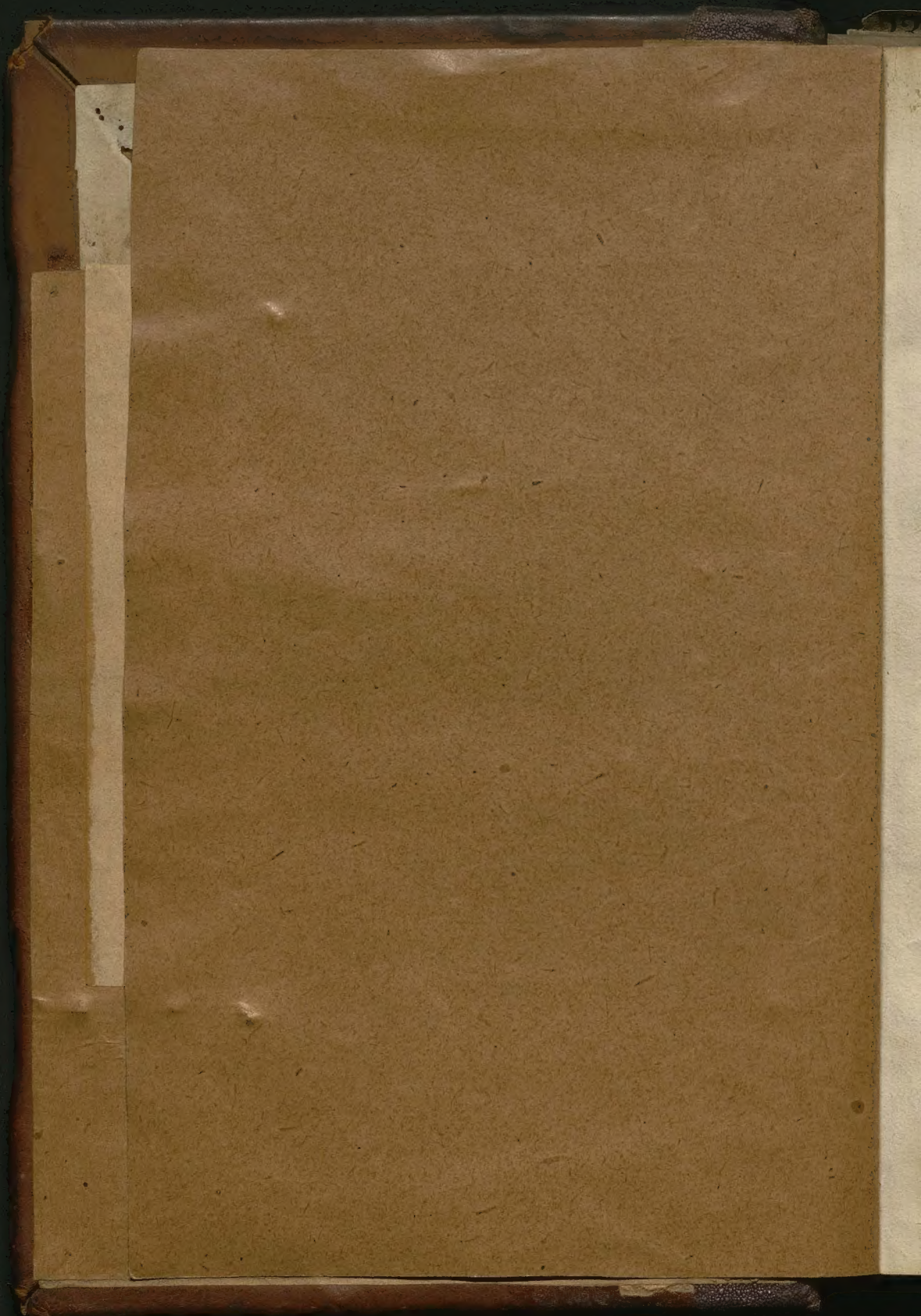
g = Inc. 2084

l = Inc. 2332

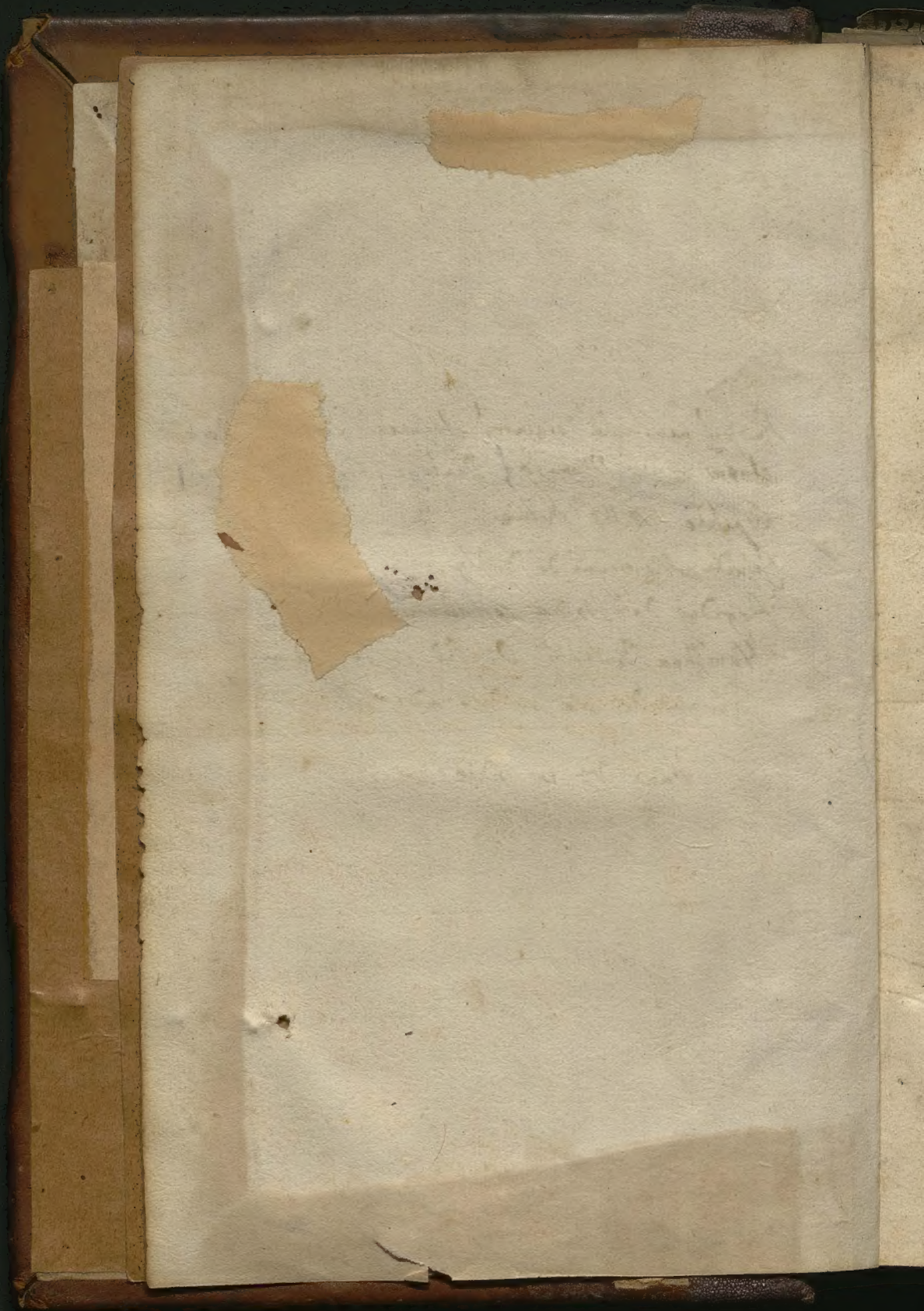

Rosell' nensuale diuioni' eloquenti' Petri de Roser:
etiam Moradij Dialogi Gregorii. Pp. 1.
Expositio Mss. Metica.
Jesuda Hieronymi de Valtely.
Aegidij de Hostia confessoria
Homilia Inuenti O. P. et de fine mundi
Tractatus de arte et deo modo predicandi.

Vana vt 12 radice

Tractatus brevis omni sta-
tui christiane religiōis per-
utilis sancti Vincenci do-
ctoris eximij ordinis fratrū
p̄dicatorum de int̄iori ho-
mine informatiuus.

Ham, 7024

BIBLIOTHECA
VNI
VERSITATIS
GRACIENSIS

Compilatio sancti Vincencij doctoris eximij ordinis
predicatorum nouiter anno dñi. **M C C C l v.** cathalogo
scriptorum ascripti De vita et instructione pie in christo viue
ntia in hoc tractatu tantum. Cre volentibus
do documenta salubria de dictis extracta do
ctorum nec adducam aliqd sacre scripture testimo
nium. vel alicuius doctoris ad probandum que di
cam. vel ad suadendum Tum quia breuitati intendo Tum
quia ad illud sermonem dirigo tantummodo. quod cum magno affe
ctu implere desiderat. quicunque secundum deum fuerit a cor
gnouerit Et ideo etiam dicta non probabo. quia humilem
intendo instruere non cum arrogantibus disputare. seu con
tentionibus deservire Quicunque igitur voluerit primorum aia
bus utilis esse. eosque verbis edificare. primo studeat in
seipso habere. quicquid alios edocturus Alioquin parum
proficiet Nam verbum eius erit inefficax. nisi prius homines
in eo coperirent esse quod docet et longe maiora **C**apitulum. i
Portet ergo pmitus quod omnia terrena contempnat.
et velut stercorea reputet. et solum districtissime ad
necessitatem de ipsis recipiat Quam necessitatem in pau
co intelligat sufferendo etiam quicquid quedam incommoda pro
pter paupertatis amorem. sicut quidam ait. Scio quod ideo lau
dabile est pauperem esse. sed in paupertate paupertatem ama
re est paupertatis inopia. propter christum gaudent et hilari
ter sustinere Pro hac autem doleo. quod multi de pauptra
te solo nomine gloriantur. sed eo pacto ut nihil eis desit. Dicunt
se amicos domine paupertatis. sed paupertatis sedales et amicos
suo posse fugiunt Scilicet famem. sitim. frigus. contemp
tum et despectionem Non sic beatissimus pater noster Do
minicus Non etiam sic ille. qui cum dives esset. pro nobis egenus fa
ctus est. omnesque apostoli. ita nos verbo et exemplo docuerunt.
Nihil ab aliquo petas. nisi assit necessitas. Nec acquiescas
quicunque dare volenti quibuscunque precibus. etiam sub preteritu
ut indigentibus largiaris Quia crede mihi. quod in hoc ego
a ij

ipse et oēs qui audient finaliter multū edificabunt Et
sic per hoc eos ad cōceptū mundi facilius poteris indu
cere et ad subuētiōē aliorū inclinare Necessitatē aut tuā
intelligo. in necessario victu. et vili vestitu et calciamen
to. quib⁹ pro tunc p̄sencialiter indiges Non autē voco
necessitatē librorū pluralitatē sub quorū velamine. fre
quenter magna auaritia coopit Satis multi enim libri
vel accommodati vel cōmunes inueniūt in ordine Et qui
cūq; predictorū effectū voluerit clare cognoscere Hec stu
deat p̄mo corde hūili ad implere. Alioqui si corde tu
mido voluerit p̄tra dicere. foris stabit Mā a Christo hu
militatis magistro. hūilib⁹ manifestat veritas. sed tu
midis occultatur ¶ Scdm̄ essenciale siue Scdm̄ Capit
Acto aut paupertatis fundamēto stabili. a xp̄o
fundatore et in vertice posito eo dicente. Beati
paupes spū et ad restringēdū linguā. virilit se
astringat ut vtilia. q̄ vtilia debet loq̄ ab ociosis et inuti
libus cōpescat omnino Et ut melius restringat. penitus
non loq̄tur nisi interrogat⁹ Interrogat⁹ dico. de re ne
cessario et vtili. Mā inutile questionē silētiō debet solue
re Si q̄s tamē verba solaciū vel inuēctiua sibi dicat. ne
onerofus alijs videat quādā vult⁹ hilaritatē et benigni
tatē poterit ostendē sed nullomō loqui. etiā si illi q̄cūq;
sint. de hoc videant murmurare vel p̄tristari aut verba
Detractionis p̄ferre. ipm̄ causando singulārē aut sup̄sti
tiosum et grauē Debet tamē p̄ ip̄is attēcius orare ut de
as eorū cordib⁹ oēm tribulacionē amoneat Poterit ta
men aliqui loqui. si imineat aliq̄ necessitas vel primi cha
ritas vel obediētia p̄uocatus Et tūc valde p̄meditate.
et cū paucitate verborū voce hūili et submissa Qd̄ etiā
debet facere cui habet alicui respondē de aliq̄ Debeat enī
ad tēpus. ad primi edificacōem ut tacendo discat q̄lit
suo tpe vtilit loq̄ debeat et valeat Rogādo tamē teum
ut per sp̄m̄ suppleat cordib⁹ p̄rimorū interi⁹ inspirādo

ea a quib⁹ interim se abstinēt linguā p silētiū edomādo
 xirpatis igit p **T**ercū effēciale siue La. iij
 paupratē voluntariā. et silētiū multis sollicitu
 dinib⁹. q̄bus impediunt virtutū semia ne q̄tū
 tuncq; in agro cordis valeāt pullulare. sepius seminato
 inspiracōe diuina iā tibi supeſt cura. virtutib⁹ ill' apli
 insudare. q̄ ad illā te adducāt cordis mūditiā per quaz
 interiores oculi. iuxta saluatoris eloqum. operant i cō
 tēplacōe diuina. p quā habeas q̄tē et pacē. vt ille cui⁹
 in pace facit ē locus ei⁹ i te quoz habitare dignet Nec
 itelligas me nūc loqui de mūditiā q̄ hōiem purgat tan
 tūmodo a lasciuia cogitacōis immūde. Sed loquar po
 ti⁹ de illa mūditiā et cordis puritatēq; ab hōiz elōgat.
 q̄tū i hac vita possibile ē. q̄scunq; cogitacōes inutiles vt
 iam nō libeat hōiem cogitare. nisi de deo vel prop̄ deū.
 Ad hanc autē optinendā. angelicā vt ita dicā. ymmo di
 uinā q̄damō puritatē. Mā q̄ adheret deo vn⁹ spūs est
 cū eo. ista necessaria sunt. Primo oīo. studeas q̄tūcūq;
 potes. abnegare teipm iuxta saluatoris p̄ceptum. Qui
 vult venire post me zē Et hoc sic intellige vt i oib⁹ tuā
 voluntatē mortifices et conculces et ei in oībus contra
 dicas. Benigne amplectendo alioz voluntatem si tamē
 licita sit et honesta. Hoc tamē generalit habeas. q̄ pro
 q̄cunq; re tpali. p quā corpali⁹ necessitatib⁹ deseruit.
 nunq; seq̄ris volūtate ppriā vbi aliū p̄tradicere videas
 q̄tūcūq; exorbitaret a iudicio racōis. Debes enī libent
 sufferre tpale q̄dcunq; incōmodū exteri⁹. p infina mētis
 trāq̄llitate fuandā q̄ p tales repugnātiās pturbat. Dū
 hō suo iudicio adherēdo. et suā voluntatē implēdo ver
 bis vel cogitacōib⁹ cū alijs alitricat nō solū in tpalibus
 sed etiā i hīs q̄ sunt spūalia vl ad spūalia ordinata al
 teri⁹ poti⁹ q̄ tuā impleas volūtate. dūmō sit bona. licz
 tua p̄fectior videat Quia magis Detrimētū. acq̄res in
 Diminucōne hūilitatis et trāq̄llitatis ac pacis. cū alijs

cōtendēdo. q̄ possint tibi puenire pfect⁹. in quocūq;
alio v̄tutis exercitio. volūtate ppria executā alteri repu
gnādo Et si intelligas q̄ tū ad illos. q̄ tibi sunt familia
res. ⁊ i spūali exercitio socij. ⁊ q̄ ad pfectionē v̄tutū an
helant Et nō de ill' qui dicūt bonū malū et malū bonū
et q̄ studēt aliorū dicta et facta corripere et alios iudicare
plus q̄ sua praua corrigere Nō enī dico q̄ taliū iudicō
debeas adherere in hīs q̄ spūalia sunt Mā in tpalibus
bene dēs quorūcūq; voluntatē plusq̄ tuā exeq̄ et implere
Si autē i hīs q̄ scdm̄ trum opari desideras siue ad pro
fectū tuū siue ad dei honorē vel p̄mi vtilitatē. aliq̄s
tibi obistere videas. seu etiā te corpaliū impedire siue sint
superiores siue pares. v̄l inferiores nō cōtrecōis⁹ Deservire
cōsulo sed teipm̄ in teipō restringere studeas. ⁊ te cū deo
tuo recolligere. sibiq; dicas Dñe vim pacior rñde p me
Nec de hoc tristeris. q̄ nil possū nisi finalit p bono
tuo ⁊ aliorū esset expediens. ymmo dico plus tibi. Nō
q̄ qm̄ ad p̄s non videas. videbis tamē finalit. q̄ illud
in quo eos tibi impedimēta p̄stare credebās erit tibi ad
iuuamē ad p̄positū assequēdū Licet at de orto scriptu
re sacre possim tibi ad h̄ exēpla pducere. sicut de ioseph
et multis alijs nolo tū cōtra h̄ facē qd̄ p̄dixi Sed exp̄
to crede. q̄ hoc ita ē Si etiā in hīs q̄ scdm̄ deū deside
ras te videas quodamō diuinitus impediri. v̄l p infirmi
tatē v̄l quocūq; aliomō cōtingente de hoc nullaten⁹ cō
tristeris. sed totū eq̄nimit et magnanit feras et ex toto
cōmittas illi. q̄ meli⁹ nouit qd̄ tibi expediat q̄ tuip̄e qui
te ad te quotidie subleuat. Dñmō teipm̄ illi ex toto com
mittas q̄uis tu hoc minime videas Ad hoc ergo sit totū
studiiū tuū vt teipm̄ in pace et traūq̄litate cordis
possideas Et p quocūq; euentu non doleas. nisi de solo
pectō pprio vel aliēo. seu etiā de hīs que te ad pectm̄ in
ducere possent Nō ergo te cōtristet. quicūq; casus for
tuitus non te exagitet indignacōis stimulus contra deū

fectum alterius sed habeas ad quēcūq; miserationis et
cōpassionis affectum Cogita semp q tu peius faceres.
nisi xps sola sua grā te cōseruaret

Capitulum. iiii

Repara insup teipm ad quēcūq; obprobria. ad
quēcūq; aspera ad quēcūq; aduersa. p noie xpi
sustinenda Omne appetitū seu cogitatū. sugge
rētē tibi appetitū cuiuscūq; altitudinis. sub quocunq;
charitatis preteritu. in ipso principio et ortu suo velut
caput Draconis infernalis canterio Discretionis mortis
fices cum baclo crucis tibi christi hūilitatē durissimā
passionē ad memoriā reuocando. qui regnū fugiēs cru
cem volūtarie amplexus est omī cōfusione contempta.
Omneq; hūanā laudem fugiens. cum horrore tanq̃ ve
nenum mortiferum et in despectu tuo gau dens teipsum
talem vere et ex corde reputes qui merito debeas ab oī
bus despici et conculcari Vides cōtinne tuos defectus
et peccata tua. et ea aggraua q̃tumcunq; poteris Alio
rum vero defectus post tergum pūcias. et non videas
Et si videris alienos excuses et ipsis compaciaris adiu
uans q̃tum potes. Auerte oculos tuos et mentis et cor
poris ab aliorum defectuum aspectu. vt teipsum possis
conspicere In lumen vultus dei teipsum sine cessacione
considera. et sine dissimulacōe diuidita In omī actu tuo
in omni loquutione tua in omni lectione tua. et in omni
cogitacōe tua. teipsum reprehēde. et in te compūctionis
materiam studeas inuenire Cogitando. quia etiam bo
na que facis. non sunt plene exacta nec illo seruoze facta
quo deberent et multis negligencijs inq̃nata vt merito
omnis tua iustitia pāno monstruare debeat cōpari Te
ipm igitur continue rep̃hendas. te sine stricte increpacio
nis castigacione transire non pmittas. non solū de ne
gligencijs verborum et operū. sed etiam de ipsis cogita
cionibus non dico mal tantūmodo. sed etiā viliū in
conspectu dei tui omni hora te grauiter reprehendas de

peccatorum tuorum commissorum veniam postulando Et pro
vilem et miserabilem de tuis defectibus coram deo te
iudicando. quod quicumque peccatorum eum pro quibuscunque
peccatis. et merito puniendum et a celestibus gaudiis ex
cludendum. si secundum suam iustitiam. et non secun
dum suam misericordiam tecum veller agere deus tuus.
qui tantas gracias super multos alios prerogavit. tibi
ad quas omnes ingratus extitisti Considera etiam dis
ligenter. et cum magno pauore frequentissime quod omnem ap
titudinem ad bonum et omnem gratiam seu quicumque sollicitudinem
circa virtutum acquisitionem. a teipso non habes sed christus sola
sua misericordia dedit tibi. qui si voluisset potuisset con
ferre cunctis ribaldo. te in luto fecit et lacu miserie derel
icto Cogita etiam et ad hoc credendum teipsum inducas et
hoc tibi ipse persuadeas quantum potes. quod non est peccator vel quis
cunque ribaldus qui non magis assisteret deo suo quam tu et qui non
magis recognoscet beneficium dei quam tu si recipisset gratias quas
tu sola dei gratuita bonitate. et non propriis meritis re
cepisti Propter quod sine fallacia. potes teipsum viliozem et
inferiorem omni homini indicare et merito formidare ne
propter ingratitudinem tuam. a suo conspectu te christus abijciat
at Non tamen dico tibi quod per ista debeas credere te esse ex
graciam dei vel esse in peccato mortali quous alij peccatores ha
beant innumerabilia peccata mortalia Quod tamen nobis est multum
occultum tum propter fallax iudicium. tum propter subitam con
tricionem et diuine gratie propter penam infusionem Dum autem te
vilificando alijs peccatoribus comparas non expedit tibi in spe
ciali ad aliorum peccata descendere sed solum in quodam generali
cum eorum peccatis tuam ingratitudinem ponderando Quod si etiam
in speciali vel eorum peccata videre. potes eis de peccatis etiam te sub
quodam similitudine transformare sic te in tua conscia increpatione
Ecce ille est homicida Et ego miser quicquid occidi animas meas
Ille fornicator et ego adulter a deo meo oculos meos auer
tem et diabolicas suggestionibus supponem et sic te singul

Si aut videris q̄ diabolus vellet te in talib⁹ repēns
sionib⁹ quodamō per talia ad despacionē inducere tūc
omēssis talib⁹ in spem surgas cōsiderata bonitate dei
tui. qui te iam beneficij⁹ puenit. Nec dubiū quī opus
suum in te velit perficere qđ cepit cōster tamē de homie
spūali. qui aliqua dei nouitiarā pficit. De hac dei sepa
racōe timere nō expedit. Unde toto studio ad se increpā
dū inuigilet Illud tamē curā possz atcidē. ymmo sepe
accidit i hoīe incipiente ⁊ speālit quē des liberauit a mul
t⁹ hīs q̄ sup iā. **Ca. v** Cū qđ erat inuolut⁹
pstrinxi generalit̄ in te virr⁹ illa q̄ ē mat ⁊ origo
custosq; virtutū hūilitas. q̄ iteriores oculos apit
ad dei cōspectū. cor hūanū ab omī superflua cogitacōe
pur gādo. Mā hō dū in suā resilit prauitate seipm vilit
ficando se increpādo se detestādo. suā vilitatē p̄siterāto
sibiūpi intensissime displicēdo. et hīs silia cogitando et
talē se vere existimando. i tātū circa ppria negocia occu
pat. q̄ oīs alia inutilis cogitatio arefcit Et sic dū aia.
oīa alia audita ⁊ visa tpalit opata a se repellit. ⁊ i obli
uionē adducit. et incipit ad seipaz redire. et mō mirabili
in seipā cōuoluit. et sic ad originālē iusticiā et celestem
qđamō puritatē appropinqre incipit. sic dū in seipā re
flectit cōtemplacōis oculo dilatat. et in se scalā erigit. p
quā trāseat ad cōtemplandū. et angelicū spm et diuinū
Et ex tali cōteplacōe anim⁹ inare scit ad bona celestia.
⁊ oīa tpalia a lōge pspicit tanq̄ nihil. Propt̄ hec illa per
fecta caritas. incipit in mente fernescere q̄ velut ignis cō
sumit oēm rubiginē vitioz. Sic totā aīam occupat cha
ritas. q̄ in ea nō ē in qua intrat vanitas. Itā quicqđ co
gitat. quicqđ loquit vel opat totū puenit ex dictamie
caritatis. Secūre p̄t alijs p̄dicare sine decemēto sine va
ne glē periclo. Neq; enī vt iā dixi p̄t aliq̄ vanitas subia
trare. vbi totum charitas occupauit. Nunqđ iā habe
bit respectū ad qđcūq; cōmodū amplius q̄ oīa reputat.

quasi stercus Sed etiam ipse laudis appetit. nūq̃ ei⁹
animā poterit subintrare cū seipsum videat stercus vi
lissimū corā deo. et miserū et abhōiabilem. et ad omīa
peccata p̃clue nisi eum sua bonitate manus conditoris
continue cōseruaret Quomō enī extolli poterit de quo
cūqz bono ope. qui luce clarius videt se nil penitus bo
ni agē. nisi cōtinuo de hora in hora diuina virt⁹ q̃dā
modo cogat eū atqz ad bonū cōstringat. Quomō sibi
iam aliqd attribuet. a si a seipso op⁹ bonū sibi pueniat
qui non dicā cēcies. sed etiā millesies exptus est impos
sibilitatē suam. q̃ in quibuscūqz bonis opibus magnis
et paruis. et qui toties cognouit se nō posse dū voluit.
et qñ vt ira dicā non voluit neqz curauit neqz de talib⁹
cogitauit se subito excitari feruore mirabili ad illa opa
operāda q̃ prius cū omni conatu suo implere non pote
rat Mā et talē impossibilitatē iccirco de⁹ tam longe tpe
dñari p̃mittit i hoīe. vt homo discat se hūiliare et nūq̃
inani in seipso gloriē. Sed deo attribuat omne bonū
non solū labijs in quadā cōsuetudine. sed potius ex in
timo cordis sui. vt pote q̃ propria experientia doctus lu
ce clarius videt q̃ nō solū. non opari bonum. sed nec di
cere dñm hiesum christū potest. nisi in spūsancto Et ni
si ille donauerit. qui dicat Sine me nihil potestis facere
Vt iam regratiādo. ex totis aīe sue visceribus dño cō
fiteat et dicat Omīa opa nrā operatus es in nobis Ac
cum psalmista p̃clamet Non nobis dñe non nobis sed
noi tuo da gloriam Et animarū zelus eius precordia
totaliter occupabit

¶ Capitulum Sextum.

Ece iā finalit et in quodā breuiloqo posui ea q̃
sunt necessaria hoī in seipso q̃tū ad vite sue p̃se
ctionē si vtilit et sine suo piculo vult aīaz cura
re salutē Et hec qdē sufficiēt hoī illustrato et altū intel
lectum haberi Et q̃ in opibus spūalib⁹ se exercitādo lō
gum spaciū habuisset Quia in hīs q̃ posui breuit tanq̃

in quibusdā pfecte vite principijs recolligere posset. que
cunq; alia perfectoz actuū exercitia. Nā hīs tribz pre
missis. pfecte seruatis scilic; voluntaria pauprate et ta
citurnitate et interna mentis exercitacōe De quibusdam
alijs exterioribz huiusmōi actibz quomō essent faciēdi
facile indicabit Quia tamē non oēs possent capere faci
liter tā breuiter dicta insitemus paulo diutius circa par
ticulares actus virtutum. **Capitulum Septimū**

Sciendū igit qd hō facilius in breuiori tpe possz
ad pfectionē ptingere si habēt instructore cuius
regimie ducere et cui obediētiā in oibz actibz
puit et magnis seqret totalit qd aliqs posset seipm pfi
cere q̄tūcunq; vigeat i eo acūmē intellect⁹ et liberos ha
beat in qbz videat virtutū oēm structurā exarātā ym
mo pl⁹ dico qd nūq̄ ih̄s xp̄s suā grām ministrabit sine
qua nil possum⁹ facere. si hō habet a quo posset instrui
et deduci. et negligit vel nō curat alteri⁹ ducatū āplecti
se credēs sibi posse sufficere. et p se optime posse investi
gare et inuenire. q̄ sunt vtilia ad salutē Ista enī via obe
dientie est via regia. q̄ hoies in offenso pede ducit ad sū
mitatē scale. cui dñs apparet innireus Hāc viā tenuerūt
oēs sc̄i pr̄s in heremo. et breuiter oēs qui pfectionē atti
gerūt. p hāc semitā pcesserunt. nisi forte deus aliquem
p seipm instruxerit Quia tūc pietas diuina supplet qd
exterioris nūme repit si tamē corde hūili et seruētī ad deū
accedit Et qdē hoc tpe seu notis miserijs. q̄i null⁹ repit
q̄ alios de pfectione vite instruat. quī poti⁹ si hō velit
redē ad deū inueniet retrahētes multos et neminē adiu
uātē Quomobrem expedit vt hō ad deū toto corde recurrat
et ab eo istruat cū oī instātia. et cordis hūilitate deprecet
se i deū p̄iciat. se sibi tōliter cōmittēdo vt ipm benign⁹
tāq̄ orphanū. i. sū pr̄ recipiat. q̄ neminē vult perire sed
vult ad cognicōem veritatis q̄seuq; puenire Igit ad te
dirigo sermonē meū q̄ toto cordis affectu deū respicias

invenire q̄ ad perfectionē anhelas Ad te ergo nūc viri
go eloquiū meū q̄ corde simplici accipis ad deū q̄ gr̄is
virtutis intima penetrare q̄ p viā hūilitatis pugnare de
sideras ad gloriā maiestati

¶ Capitulum octavum

Globus igit̄ r̄a p̄missis Scilicet paupertate et
taciturnitate tanq̄ fundamentis p̄marijs xp̄i acle
ta se accingat ut obediētie regulā et semitā in oī

bis et p oīa teneat q̄tū poterit incipisse Scilicet regu
lam cōstitucōes rubricas ordinarij et aliorū librorū loco
et tpe intus et extra In refectorio. Dormitorio In Cho
ro Inclinaōes pstraciones surgēdo stando sedendo
et oēs maiōrū ordinacōes ad vnguē teneat q̄tū potest
semper cogitās verbū xp̄isti dicētis Qui vos audit me
audit et qui vos sp̄nit me sp̄nit Dande ad cōcordiā
corpus suū totalit̄ in obsequijs xp̄i hiesu cor habeat ut
oēs actus et motus corporis sint oīm morū honestate com
positi scdm regulas discipline Neq̄ enī vnq̄ animū po
teris ab ordinatis cohibere nisi prius studueris corp⁹
tuū subicere discipline ipsum restringendo non solū
ab omni actu sed etiā ab omni nutu in cōgruo et inepto
Sicut religioni corporis intendēdo ¶ Capitulū nonū
prius contra gulā insistas Nisi enī cōtra hanc victoriā
habeas inuanū laboras in acq̄sicōe aliarū virtutū Istū
sūt modū obserues Primo ut nil tibi procures in spe
ciali Sed cibarijs que cōit alijs fratrib⁹ apponunt sis
cōtentus Secularib⁹ volentib⁹ tibi xenia mittere nul
laatenus acquiescas p p̄sona tua Si tamē volunt cōuen
tū mittere mutāt Inuitacōes fratrum extra refectoriū
nullomodo recipias sed cōtinue refectoriū teneas oīa
ieiunia ordinis observando Et hoc dico q̄ dñs xp̄istus
te in sanitate conservabit Nam si infirmus fueris iux
ta infirmitatis necessitatē te tractare pmittras nihil pe
nitus tibi curādo sed oīa cū grāzacione recipias que
sunt tibi ministrata Ut sūt nō excedas in sumptione

cibi et potui. debes naturā diligētissime examinare q̄to
cibo et potu valeat sustentari. vt scias diuiditare int̄ su-
perfluum ⁊ necessariū Hoc aut̄ habes p̄ regula genera-
li vt saltē de pane comedas sufficient. q̄tum natura re-
quirit specialit̄ ieiunas Nec vnq̄ diabolo credas. suas
dēti tibi abstinētiā de pane Et in hoc poteris expiri
q̄tum natura requirit Vel qd̄ est sup̄fluum illi Si tpe
bine refectionis post nonā inueneris te grauātū in sto-
macho et sensieris quēdā ardozem vt orare scribere vel
legere ne queas. coīter hoc accidit propter excessum Si
militer si idē sentis post matutinū qm̄ cenasti Et sic etiā
qm̄ ieiunas si post cōpletoriū idē grauamē adesse p̄ci-
pias Comede igit̄ satis de pane. sic tamē q̄ post co-
mestione sis parat⁹ legere scribere et orare Si tamē il-
la hora non esses ita apt⁹ sicut in alijs horis. nō tamen
sentires grauamē aliqd̄ vt p̄dixi. non est signū excessus
propt̄ hoc Logita igit̄ tue nature sufficiētiā modo p̄ci-
eto Vel aliter put̄ docebit te altissim⁹ a quo debes hoc
simpliciter postulare. existens sollicitus valde illū mo-
dū cōtinentie obseruare. vt semp̄ in mensa quicqd̄ come-
dis sobrie et tēperate comedas Et si aliqui p̄ negligē-
tiā excess⁹ fuerit nō te sinas absq̄ penitēcia digna p̄trā

E potu vero nescio tibi ¶ Capitulū. x. ¶ Si re-
ponere regulā nisi q̄ paulatim astrigas te. de diē
mī⁹ Bibendo ita tamen q̄ nō sitas in diē nimis
vel in nocte Spealiter aut̄ dū potagiū comedis facilis
poteris p̄trā si re cū potu tēperatiōi. ita tamē q̄ suffi-
ciat ad cibi digestionē Nullo tamē mō bibas extra co-
mestiois horam aut sero qm̄ ieiunas Et tunc valde tem-
perate Vel nisi propt̄ laborē itineris vel q̄cūq̄ alia lassī-
tudine Bibas aut̄ vinū ita limphacū. q̄ vini fortitudo
deficiat Et si esset vinū forte aque medietatē ponas vel
plus et magis vel minus scdm̄ q̄ de⁹ tibi inspirauerit
¶ Elato igit̄ ad mēsam simbolo cū omī ¶ Ca. xi
maturitate lotis manib⁹ manes i claustro sedēdo

nola pulsata refectoriū introibis. et nō parcas tibi. sed
cū omni fortitudine tua cū votis et cordis modestia de
cea benedictionē et iuxta ordinē tuū te collocabis Et in
mensa cogita apud te corde pauido. q̄ debes pctā poplī
comedere Lor tuū etiā preparabis ad intelligentiū lecti
onis q̄ legitur Uel si lectionē nō habeas ad meditacōez
aliquā spūalem recurre Sed neq̄ tot⁹ comedas Sed
corpe suā refectiōē habente anima nullaten⁹ defrauet
Positus autē in mensa vestimēta decēter coaptes. capā
super genua retorquēdo Statue autē tecū pactū vt nul
lo mō circūspicias comedētes sed solū apposita tibi vi
debis In principio cū sederis nec subito extēdas man⁹
ad scindendū panē. sed stes aliquātulū sup te. vsq̄ sala
tem dicas Pz noster et Ave maria. pro aīa alicuius de
functi q̄ in purgatorio existēs. magis indiget Hoc autē
generalit̄ habeas. q̄ oēm actū et oēm corpis motū cum
quādā modestia facias Si panē diuersum. mollē. durū
albū. nigrū aut aliū factū antere habeas. illū comedas
qui ē tibi virinior Et libenci⁹ comedas illū. ad quem
minus sensualitas inclinat Nunq̄ in mensa aliq̄o peras
sed pmitte alios pro te postulare Qd si nō facerent pa
cientiā habe Nō teneas cubitos sup mensam. sed sim
plices man⁹ Nō teneas crura diuersitate. nec pedē vnū
alteri superponas Nō recipias scutellas duplices. vel
aliud qd cūq̄ nisi tantū q̄tū coīter habent alij Qñcūq̄
pitāciam a quocūq̄ missam recepis. etiā a priore nō co
medas. sed si potes cōpetent in fragmentis abscondas.
vel in scutella Nota tibi Ados deo grat⁹ est aliq̄o de
potagio xpi paupi dimittere Siliter aliq̄ panis fragmē
ta non crustas Uerū illas tu comedas et de bono pane
cōfracto christo dimittas Nec mirū cures si de hoc ali
qui murmurauerit dūmodo platus nō mādaret tibi op
positū Et generalit̄ de omī eo qd comedis aliquā pticu
lam christo paupi dimittas. et bolos meliores nō vilio
res Sunt autē aliq̄. q̄ villa tm̄ dant christo. sicut porcis

fieri cōsuevit Si autē cū vno pulmēto aliquid sufficiēt
 poteris comedē de pane In scdo pulmēto aliquid de pa
 ne reponas et xpo dimittas Et sic si dñs donauerit po
 tes facere q̄sdam mirabiles abstinentias Deo gratias et
 hoībus incognitas Si est tibi cib⁹ insipidus. ex defectū
 salis vel alia q̄cunq; causa. nō apponas sal nec aliquod
 cōdimentū ppter christū felle et aceto potatū. sed sensu
 saluti resistas Siliter et q̄cunq; salsamenta q̄ ad nihilū
 valent nisi ad gule incitamentū dimittere occulte potes
 Et cūq; aliquē Bolū gratū tibi circa finē prādij habes
 illū dimitte propt̄ deū Siliter caseū fruct⁹ et huiusmōi
 sicut nectar vinū meli⁹ apportatū ⁊c Que nō sunt neces
 sitatis pro sustentacōe hūani corporis. ymmo ē notū dū
 pdesse credit quod delectat Hūis dimissis propt̄ deum
 nō dubito q̄ tibi preparabit in dulcedinē christus dñs
 cibū spūalis cōsolacōis etiā in illo cibo corpali quo con
 tentus es propt̄ christū Et vt meli⁹ et facili⁹ possis a
 q̄buscūq; abstinere ponas ī corde tuo qm̄ vadis ad mē
 sam q̄ p peris tuis debes in pane et aq̄ abstinere Unde
 panis solus sit tibi cib⁹ Pulmētū tamē nō p alio adq̄
 cias sed vt possis panē cōuenientius de glutire Certe si
 hec bene posueris ī corde videbit tibi magna pitancia.
 habē aliqd de pulmēto Et obserues. q̄ nō ponas offas
 multas in papside sed sufficiat tibi panē intigere Quādo
 vero pulmentū non habueris. comedas panē vnū ⁊ di
 midū vel pl⁹ scdm q̄ huiusmōi comestibile. est nature
 sufficiēs etiā si alia nō habēs De multis aut talib⁹ pri
 cularib⁹ actibus q̄s non possum tibi expm̄ere te istruct
 xps si ad ipm̄ ex corde recurris et totā spem in ipm̄ posu
 eris Quis enī expm̄ere valeat modos ī nūeros q̄s de⁹
 tibi demonstrabit Sis etiā attē⁹ q̄ non sis de vltis
 qui finē faciūt in edēdo ymmo q̄ citi⁹ poteris. te expedi
 as fuata debita hoēstate vt magis lectiōi possis attēdē
 Bū de mensa surgis. toto corde regracieris altissimo q̄
 tibi contulit bona sua. et q̄ tibi virtutē aliquā prestiterit

ne tibi sensualitas pualeret Non parcas voci tue sed se-
cundum possibilitatē grās age bonoz oīm largitori **D**
charissime cogita q̄ innumerabiles sunt q̄ ad Delicias ma-
ximas putassent sibi si habuisset tātūmodo panē quem
tibi cū alijs cibarijs dñs ministravit Ita enī debes ve-
raciter cogitare. q̄ christus est qui hoc tibi dedit. ymo
mō qd̄ plus ē q̄ ipse in mēsa tibi. deseruuit. Uide cum
q̄ta disciplina. cū q̄ta reuerētia. cū q̄ta maturitate et
tremore debeas in mēsa cōsistere vbi vites dñm deum
tuū p̄sencialiter in p̄pria persona tibi mīstrāt. **D** q̄ be-
atns eris si desup tibi det. mētalib⁹ ocul̄ ista cōspicere.
Uidebis enī scōz multitudinem copiosam cū christo
per refectorium discurrere. **Capitulū Duodecimum.**

P aut in tali mō sobrietatis et abstinentie iugit̄
pseueres. ita sp̄ in timore et a deo esse totalit̄ reco-
gnosce. et in hoc ab ipso pseuerātiā pete Et si nō
vis corruiere noli alios iudicare. nec p̄tra eos indignāti
spū mouearis si eos vides in edēdo ordinē non seruare
debitū sed eis cōpaciari ex corde. et q̄tū p̄t excusa cogi-
tādo q̄ nec tu potes aliqd̄ nec ipsi possunt. nisi q̄tū xp̄s
porrigit manū suā q̄ pro meritis nō tribuit. sed pro sue
beneplacito voluntatis Si hec cogitaueris firmior eris
Nā q̄ est causa q̄ aliqui incipiūt multa facē in abstinē-
tia et in alijs q̄ non pseuerāt. corpe torpēte. spū frigesce-
te. Certe nulla alia. nisi prop̄ eoz elacionē et p̄sumptio-
nem dñi de se p̄sumētes. alijs indignant̄ eos in suis cor-
dib⁹ iudicādo Et ideo deus eis subtrahit domū suam
et sic spū frigescente. vel indiscrētis vitio plus faciūt
q̄ oporteat Ideo infirmitatē incurrūt et sic tandem res-
tauracōi intendūt Sed in hoc quoq̄ metas excedunt
et efficiūt gulosi plus q̄ illi quos p̄mit⁹ iudicabāt Si-
cut ego de quibusdā cognoui **Nā** cōiter accidit istud.
q̄ quicūq̄ aliū in aliquo iudicat. deus tandem p̄mittit
enī in illū defectū cadere vel in maiore Ergo deo seruis
as in timore Et si qūq̄ te sentias in exultacōe quadam

ob memoriā Beneficioꝝ que tibi donat altissim⁹. appre-
hende displicentiā increpaciōis et pprie rep̃hensionis. ne
quando irascat tibi Dñs et peas de via iusta Si sic fece-
ris stabilis permanebis Ecce indicavi tibi modū altissi-
mo gratū. circa gulā domādā ad quē pauci ptingūt. q̃
non excedunt in plus aut in minus in edendo. vel in des-
bitas obsequiās seruando ¶ Capitulū Terciuūdecimū

Est hec nitaris circa somnū et vigilas modū de-
bitū custodire In quo et difficile ē valde mensu-
rā habere Ubi nota q̃ duo sunt in q̃b⁹ specialit̃
iminet piculū corpi et per cōsequēs aie. si discreciōis li-
mites excedis Scilicet in anima abstinētia et in vigilis
inordinata Mā in alijs virtutū exercitijs nō sic ē picu-
lum in excessu Et ppter hoc diabolus habet istā astutiā
finalit̃. q̃ qñ videt hominē spū feruētē immittit sibi sug-
gestiones. vt faciat abstinētiās et vigilias magnas et p
hoc inducat eū ad tantā corporis debilitatē q̃ vltius ad
nihil valeat. ymmo vt supra dixi vt postea plus come-
dit et dormiat q̃ alij Et talis nunq̃ postea audeat assume-
re exercitiū in vigilis et abstinētijs recognoscēs se per
taliam infirmatū. talia sibi a diabolo suggerēte et dicēte
Mō faciā tibi talia Mōne scis q̃ a talib⁹ fuisti infirmat⁹
cū tamen nō fuerit p abstinētiās et vigilias infirmat⁹
sed qz in hīs discretionis tramite nō setuauit Unde hō
simplex nō itelligit sophismata diabolica q̃b⁹ ex vtraqz
parte decipit Unde sub colore bono sibi dicit Tu fecis-
sti tot peccata qñ poteris satisfacere. Vel si non habet
pectā enormia dicit Quāta passi sunt martires et heremi-
te Et credit simplex hō q̃ talia cū habeant speciē boni.
nō possint esse nisi a deo. et deo pmittente. maxime quā-
do talis pmo tamē magna hūilitatē et timore et cū instā-
cia orōnis mō recurrit ad deū. q̃ eū illuminaret et diris-
geret. si nō respueret hominē directore hō enī quis sub
obediētia cōsistit. et cōtinue ei⁹ directione dirigit atas-
libus recepciōib⁹ tutus ē Et siupe p̃ spūalis aliqui errat

et aliquid Deus tamē ppter humilitatē obedientie totum
sibi disponit ad bonū sicut probare possem multis aus

Itaq; circa somnū ¶ La. xij. ¶ cōtinentibus.
et vigiliis tal' mod⁹ poterit obseruari. vt de tpe
estiuo post prādū postq; cāpana pro silētio pul
sata est. q̄eti mēbra cōponas. eo q̄ illud temp⁹ ad spūa
lia exercitia minus aptū ē et p hoc in nocte magis pote
ris vigilare Hoc tamē d: Bes generalit' obseruare. q̄sci
encunq; vis dormire vt semp prius rumines p̄s vel ali
quod spūale. q̄ te in somno incipiat et q̄nq; in ymagi
nacōe presentet In sero hoc cōiter habeas. vt non multū
vigiles Mā per vigiliam serotinā. postea matutinalis
hora v' vigilia impedit q̄ tamē hora super omnes diei ⁊
noctis horas oīom et deuocōi meditacōi et lectioni et cui
cunq; spūali operi aptior inuenit Per vigiliā enī seroti
nam impedit attentio ⁊ deuotio. in matutinali officio.
in quo est cōiter homo somnolent⁹. grauis et in deuot⁹
quādo nimis vigilat i sero. ymmo aliquando ex toto a
matutinali officio cogitat remanere igitur tibi statuas
aliquas breues orōnes vel aliquā lectūculam vel medi
tacōem. quibus anteq; sero dormias breuiter occupa
ueris Et inter alias meditationes. si i hac tua deuotio
fert. potest et tua mens ferri ad ea. que in passione dñi
illa hora contigerunt Et siliter faciendo i omnib⁹ alijs
horis. iuxta modū quē habes a beato Bernhardo tra
ditū. vel put dñs inspirauerit Non tamē est oīm deu
otio vniformis sed alius plus i alio ad deuocōem excitat
Alteri aut in sua simplicitate sufficit in petre forami⁹
habitare Nullus tamē q̄tūcunq; pollens ingenio debet
omittere ea q̄ possent eum ad deuocōem excitare. ymmo
oīa ea q̄ legit et studet debet ad x̄istū reflectere cū ip̄o
loquendo vel ab ip̄o intelligentiā postulando Sepe enī
dñ accu studet debet a libro oculos auertē et ocul' clau
sis in x̄po plagis se abscondere et iterato se ad libz puerre
re Et q̄nq; det a studio surgere Sepe enī i cella steris
genibus aliquam oracionē ignitā cū breuitate ad trum

fundere Uel etiam cellam egredi. et ecclesiam clausam
vel caplm circuire secundum q impetus spiritus eu fert.
Et aliquando oratione formata. aliquando informi p
gemitus et suspiria. De ebullitoe cordis dominicum au
xilium implorādo. vota sua et Desideria altius presen
tando et sanctorū ad hoc auxiliū etiā implorādo Quia
illud negotiū qnqz agit sine psalmis et sine quibuscūqz
alijs oracionibz exterius formatis verbo quis hoc ali
quando inticiū sumpserit Uel ex aliquo versu ps. vl al
terius scripture sancti alicuius Uel interdum deo inspi
rante interius. proprio Desiderio vel cogitatu adiuuē
to Qu aut ille feruor spūs trāsierit. q coiter paz durat
potes ad mediā reuocare q pauloante in cella studie
ris et tūc dabit tibi clari intellect? Quo facto iterato
ad studiū redeas vel ad lectionē. et iterato ad orōnē Et
sic alternando cōmutes Mā per huiusmōi cōmutacōem
in oratione motazē repes deuocōnē in studio. et clario
rem intelligentiā Iste aut feruor deuocōis post studiū
lectionis scilicet qcumqz hora venerit i differēter venit.
scdm q ille dignat imittere q suauē disponit oīa. put
vult Tamē coiter p matutinas venire cōsuevit Et itē
in sero paz vigiles vt totū tps post matutinas i studio
et orōne valeas occupare Igit i nocte cū audis horolo
giū vel qdēcūqz signū statim excussū oī pigritia a Stras
tu descēdas. ac si esset tibi ignis accēsus et flexis orōi
bus cū feruore aliquā orōem infundas saltē Ave maria
vel qdēcūqz i q anim? tu? magis iuflāmet Hic nota q ad
hoc vt faciliē sū negligētia. ymō cū qdā alacritate tunc
cōsurgas Adultū facit ad id. si sup stratū durū dormi
as et iaceas indut? Hoc enī debet habere generalit ser
uus dei vt omnē molliē et complacētia fugiat Ita tñ
q discretionis limites non excedat Habeas igit stratū
de paleis q qnto sunt ampli? ex cōpressiōe durate gra
uiores debes habere Pro tegimento aut contra frius
vnā vel duas habeas coopturas. pro tpm diuersitate.

secūm q̄ tua necessitas postulabit Ad caput autē facies
lūm plenū paleis habeas Et fugias molliatē pluuiarū Et
silit̄ oēs alias molliet̄es assuetas sicut de sudarijs ad
maxillā. vel ad collū seu ad coronā nisi forte de nocte
in estiuo tpe propt̄ sudores Nam talib⁹ natura nō in-
diger sed sunt q̄dā male cōsuetudines introducte Dori-
miat etiā indutus sicut in die nisi q̄ debes sotulares ex-
trahere et corrigiā relaxare Potest tamē tpe estiuo ma-
gm estus capam trahere. et cū solo scapulari quiescere
Si p̄ istum modū dormieris non erit tibi molestū sur-
gere. ymmo cito et cū alacritate consurges Bū igit̄ de
brā virgine officiū dicit. stans i ostio celle tue nō appo-
diatus sed sup pedes tuos cū attentōe et cōpetēti voce
disticte et alacriter dicas officiū v̄ginis glōse. Et sic te
habeas quasi eā cernerēs corp̄alib⁹ oculis: am te Offi-
tio v̄ginis t̄minato et cōpleta corp̄is necessitate ad ecclē-
siam vadas vel ad claustrū. put maiorē deuocōem inue-
nies Tibi nota q̄ seru⁹ dei eundo et redeūdo ad cellam
vel quocūq; alio loco non debet esse ocios⁹ corde sed p̄s
vel aliqd spūale ruminare Potest tamē ante inchoacōez
officij chorū ingredi. vel aliud spūale p̄meditari vt deuō-
tus seu attent⁹ cū alijs p̄s decātare valeat ¶ Ca. xv.

¶ Uisaris igit̄ matutinis factis venijs vel inclina-
cōib⁹ psallendo sta sup pedes tuos non appodis-
atus sed corde et corpe sta virilit̄ corā deo tuo.
ipsius laudes cū oī alacritate decantādo. recogitās q̄
sine dubio sc̄i angeli sunt p̄sentes. In quoz conspectu
psallens deo eos debes cōtinue reuereri vt pote q̄ faciē
patris i cel⁹ vident. quā tu nō nisi i speculo et enigmate
cōtēptaris nunq̄ voci parcas. sed q̄tū potes discrecōe
regente. nō p̄termittas vota vnū. tam de psalmi versib⁹
et dictionib⁹ q̄ de notis Et si nō potes equali voce cū
alijs. tamē cū voce submissa. et si potes psallas et cātas
in libro Lū per intellectu quē habes i psalmis et ceteris
orōnib⁹. spūalem recipis cōsolacōem. tūc oportet te ēē

sollicitū ne in actu exteriori. scilicet in gestu corporis et son
no vocis aliqd appeat leuitatis Sed tūc spealiū oportet
te seruare maturitatē et debitā grauitatē. Nā spūalis
leticia in quādā vertit leuitatē nisi freno discretionis cō
primat extrinsec⁹. Locū conatū tuū facias. vt psallas
spū et mente Nā magn⁹ labor ē homī p̄cipue incipienti
necdū in Deo roborato tpe psalmodie mentē ab euagaci
one restringere Sp in choro teneas locū tuū. Et cōter te
ponas in vno loco nisi alius forte veniret cui merito ce
dere oportet Si in choro p̄uides aliquē defectum. p te
vel p aliū supple Unde nota q Deū gratū haberet. si
p̄uides p̄uideres rubricas an oīa q dicenda sunt in cho
ro et patus esses ad oēs defectus et negligentias eorum
supplēdas seu cauere Dū i choro ē aliqua cōtrauersia eo
rū q sunt dicenda. ne os tuū apias etiā si tu certus esses
De eo qd esset dicēdū Sunt enī multi q pro modico tan
tum litigāt qd min⁹ malū esset errare q litigare Si aut
vno verbo posses errorē chori corrigere tūc facere de
bes spealiter si tu es de p̄fectionib⁹ in choro Si aut vi
deris te spū ipaciētie agitari meli⁹ ē q tu studeas mo
tū animi tui subiugare Si aut aliq⁹ male legit vel cātat
vel quocūq; mō inepte se habet non submurmures. vel
corrigas Est enī spēs cuiusdē iactātie tal⁹ correptio.
Itē in lectione q̄tūcūq; quis male legit et inepte nec etiā
signū aliqd facias. qz hoc ē signū mentis elacōis vento
inflato Nū multi currunt ad aliquē defectū implendū
non te ingeras Si aut null⁹ esset supplēs tunc cū omni
modestia ad supplendū occurras Et si potes talē defe
ctum anticipes ne valeat dep̄hendi Laue tamē ne duas
lectiones imediate se sequētes legas vel duo respōsoria
cātes. nisi esset defect⁹ nimis et maxime vbi esset multi
tudo fratrum Itē nō facile te ingeras si es iuuenis ad di
cendū ea q pertinet ad ātīquos Non circūferas oculos
huicinde nec aliquē videas qd faciat vel qnō se habeat
Sed oculi in terrā dimissis vel sursum erectis vel claus

ad libitū stes Semp qñ dicis diuinū officiū dñ sedes
vel stas nō teneas manus sub mento . sed sub capa vel
sub scāpulari Ubis ē decens semper habere capā Non
teneas vnū pedē super aliū vel tibiā diuaticas . sed
cū omni modestia vt pote q es in p̄sentia dei tui timeas
Laueas ne digitos . teneas ī narib⁹ Sunt enim aliq . q
in hīs talibus miserijs non sine diaboli stimulaōe occu
pātur diuertētes a diuino officio et in deuocōem nō mo
dicam ostēdentēs Multi tales actus particularit̄ occur
runt q non possunt expm̄ Sed si hūilitatē habueris et
integram charitatē . de oībus vinctio te docebit Tu qui
legis attende quia hic ponunt multi actus . qui ad vnā
aliquā circūstanciā variant Non tamē ideo improbes
si aliqñ aliter fieri oporteat Sicut de loquēdo in choro
cū error appeat Quia ad antiquū bene pertinet emēda
re Generalit̄ tamen verū ē q seruū dei nō licet lingua
re Adm̄us enī malū est patienter errorē tolerare q̄ con
tencionibus deservire Quātomagis in choro vbi tales
contenciones sunt scandalosē et attentōis et trāquillita
tis mentis turbatiue Similit̄ cum dico q continue can
tet vel legat in choro Quq̄ enī possit oriri talis in men
te deuotio que et cātū impediretur . q meli⁹ esset apud
se dicere officiū p̄cipue vbi aliq essent qui sufficerent ad
cantandā Et sic de multis alijs prout melius doce . it
altissimū a si cōtēptis oību . et cor de simplici velit inhe
rere Non debet tamē qsq̄ sibi facilliter credere vt oppo
sitū fa . iat . nisi longo t̄utū exercitino discretionis spm̄

M predicacōibus et **Ca . xvi** **S**ic adeptus
exhortacōibus vt ere eloquiū simplici et consabu
larō . domestica ad declaracōē virtutū parti
culariū qm̄ potes Et insi te cū exēplis vt nullib⁹ pecca
to . habens illud peccatū videat p̄cuti ac si sibi soli p̄es
dicaret rōliter tñ q videat p̄cedere ab aīo nō superbo
vel indignāte sed magis ex viscerib⁹ charitatis ⁊ p̄iera
tis pat̄ne Sicut p̄ qñ p̄dolet peccatib⁹ filijs vel ī firmi

estate graue vel foueam grande cadentibus quos nititur
extrahere et liberare et fouere sicut mater. Et sicut qui
gaudet de pfectu eaz et de gla paradisi copata Talis
modus consuevit esse proficius audientibus. Nam de vtu
tibus et vicijs loquutio general' paz excitat audientes.
Itē in confessionib' siue bladiaris pusillamibus siue ter
reas induratos sp viscera charitatis ostendas vt semp
pectō: sentiatq' vba tua ex pura charitate descēdūt. Et
ideo charitatē verba dulcia seu impugitiua pcedant.

¶ Et quicunq; es qui desideras. ¶ Capitulū xvij
animabus promorum vtilis esse. Primo oim ad
Deum ex toto corde recurre. et hanc petitionem in tuis
oracōibus supplicat ab eo postula vt tibi illam caritatē
digneretur infundere in qua summa est virtutum p quas
possis perficere quod aptas. ¶ Capitulū xvij

De honorem domini nostri Iesu. ¶ De remedijs
Christi dicam aliqua hic remedia contra tempta
tiones aliquas spiriatules que in isto tempore abū
dant in terra. ad expediandum elaciones que quis nō
sunt expresse et manifeste de aliquo principali articulo
rum fidei tamen qui bene respicit. cognoscet q sunt in
periculo destructionis principalium articulorum fidei.
et que preparant cathedram et sedem anticristo. Quas
temptacōes nolo exprimere. ne ponam materiam et oc
casionem scandali seu offendicula coram simpliciorib'
et inspectis sed monstrabo per aliā viam quomodo et
qualiter supradicte temptationes veniant. Primo quis
dem per suggestionē et illusionē diaboli. q decipit hoīez
in regimē qd debet habere erga Deum. et i hoc qd ē dei.
Secdo per corruptā doctrinā aliquoz et eoz modū vi
uendi q iā venerunt in antedictas tēptacōes. Et post h
volo tibi dicē regimē quod debes habere erga deum et
erga illud qd est dei si vis esse in munis ab huiusmodi
et pdictis tēptacōibus. Et pmo quō dēs regi erga alios
qtiū ad doctrinā et modū viuēdi eaz. ¶ De .i. re. Cap. xij
c ij

Primum remedium contra temptationes spirituales huius
temporis quod procurat diabolus in cordibus aliquorum est
quod illi qui volunt se subdere Deo non desistant per
orationem et contemplationem et per alia opera perfectionis visi
ones et revelaciones. vel sentimenta que sunt supra naturam et
omnem cursum eorum que diligunt Deum et timeant per verissimum amo
rem Quia auctor dictum desiderium non potest esse sine radice et fun
damento superbie et presumptionis vel sine intentione alicuius non
ue curiositatis circa secreta fidei vel sine fragilitate fidei
Et propter hunc defectum iustitia Dei dimittit animam que habet
auctor dictum desiderium et permittit pervenire intellectum in illu
sionem et temptationem diaboli per falsas seductiones. Per quem
modum seminat diabolus maiorem partem temptationis spiritualis
huius temporis et radicat in cordibus illorum qui sunt nunc anti
christi secundum quod videre poteris per subsequenda Veritas enim
scire vere quod revelaciones et sentimenta spiritualia secretorum Dei
non veniunt per auctor dictum desiderium nec per aliquam coniura
tionem seu studium quod anima habeat in se Sed tantum venit pu
ra bonitate Dei in animam que est in magna humilitate et timore
Dei ne propter hoc quod homo habeat visiones revelaciones et
sentimenta predicta in eodem delicto caderet in quo per super
dictum desiderium.

¶ De secundo remedio Capitulum xx.

Secundum remedium est quod in anima tua et in tua oratione
vel contemplatione non sustineas aliquam consolationem
vel parvam ex quo videret tibi quod fundaret se in pre
sumptione et in estimatione tui ipsius Et postquam te ducat in
ambicionem proprii honoris et reputationis Et ex quo suggerit
in mente tua te dignum esse vel glorie huius vite vel laudis
vel paradisi Quia scias quod omnia que sentis in tali consolatione
te inducunt in plures maiores errores Quia dominus per summum
iudicium permittit postea diabolo augmētari pre
dictam consolationem et accelerandi et impingere animam falsissima
et periculosissima temptationem et sentimenta et alias illusiones
quas consolaciones credit et putat esse veras Verum heu deus
meus quot persone sunt decepte per illum modum Et scias

procerto q̄ maior p̄o raptorū ymmo ribaldorū antip̄i
nūcioꝝ venit p̄ istum modū Et hoc caue. q̄ in tua orōne
vel cōreplacōe nō sustineas aliquā consolacōem nisi illā
que venit post p̄fectā notitiā. et cōpletū sentimētū. tue
hūilitatis et inspectiōis et q̄ facit p̄seuerare dictā notitiā
et aūditiū sentimētū et altitudinē et magnitudinē
Dei per altā reuerētiā ⁊ cū magno desiderio hōris Dei ⁊
gl̄e Et q̄n aūdicta cōsolacō fundat̄ i p̄dictis ¶ De tercio

Er̄tū remediū ē q̄ omne senti ¶ remedio La. xxi
mentū q̄tūcūq; altū et oīs visio q̄tūcūq; secreta
cū app̄at q̄cūq; sic ex quo ducit cor tuū in opionē vel
in infectiōē p̄tra aliquē articulū fidei. vel p̄tra bonos
mores Et maxime cōtra hūilitatē et honestatē exhorre
scas Quia sine dubio ex p̄te diaboli venit Et si app̄eat
tibi visio aliq̄ siue lumē et sentimētū de q̄ sis certus q̄
venit ex parte Dei et p̄pter q̄ sis certificat̄ in corde tuo
q̄ id ad qd̄ inducit visio est deo placitū. noli te firmare

uartum remediū est q̄. ¶ La. xxii ¶ In dicta visiōe
nec propter magnā deuocōem. nec p̄pter magnam
vitam nec propt̄ clarū intellectū nec propt̄ aliquā suffis
cientiā quā vides in aliqua p̄sona vel in aliq̄bus perso
nis seq̄ debes eoz cōsilia. nec eoz modos videre ex quo
cognoscis q̄ eoz cōsilia clara et multū rationabilia nō
sunt scdm̄ deū et veram discretiōē per vitam h̄iesu cri
sti. et sc̄toꝝ mōstrata et p̄ sc̄tās scripturā i dictis sancto
rū notificata et p̄dicata. Et propter hoc non timeas q̄
spernendo talia eoz concilia pecces per superbiam ⁊ p̄sūp
tionē Sed facias p̄p̄t̄ zelū et amorē veritatis ¶ La. xxiii

¶ Quintum remediū est q̄ fugias et vites familiaris
tates et societates eorum et illarū q̄ dictas questi
ones semināt et diffundūt Et vites illas personas que
sustinēt et laudāt eos Et noli audire eoz verba nec eoz
rum collacōes nec eoz modos velia vidē Quia tibi des
mon subministrat et ostēdit magnū signum perfectiōis
in plurib⁹ eoz verbis Qui si velis ea accipere et per ea

illis credere venires in reuera in plures ruinas et p̄cipi-
tia illorū errorum. ¶ Post hec dicam tibi aliqua reme-
dia que debes attendere per temetip̄m circa aliquas per-
sonas que seminant predictas temptacōes per eorū vitā
et doctrinam. ¶ De alijs remedijs Capitulū xxiij.

Primum q̄ debes attendere circa tales personas
est q̄ non habeas magnam estimacionem eorum
visionum et sentimētorū. nec eorū raptuū. ymmo
si dicunt tibi aliquid. qd̄ sit contra fidem aut scripturā
sacram aut cōtra bonos mores abhorreas eorū visiones
et sentimenta tanq̄ stultas dementias. Et eorū raptū
sicut rabiamēta. Tamen si dicunt qd̄ est secunduū fidē
et sc̄tām scripturā et secunduū bonos mores noli sperne-
re quia forsitan spernes qd̄ est dei. Tamē non confidas
totalit̄. Quia sepe et maxie in tēptacōibus sp̄ualibus. in-
cluditur seu abscondit falsitas sub similitudine veritatis.
Et malitia sub similitudine boni. vt diabolus possit me-
lius mutare mortalē suspitiōē. Et ideo credo q̄ plus
placet deo. q̄ visiones et sentimenta ac raptus. que se-
cunduū vt dictū ē habēt similitudinē veritatis et bonitatis.
Dimittas ire pro tāto q̄ tum valent nisi cōtingāt aliqui-
bus personis racōe sanctitatis ⁊ discretiōis ac eorū hūi-
li p̄bitate. De quibus certū est q̄ predicte p̄sone nō pos-
sunt decipi per illusionē nec per ingeniū diaboli. Et tūc
quis sit piū visionib⁹ ac sentimētis taliū personarū
consentire. tamē securū ē non totaliter credere eis. tanq̄
per racōnē veridicā. Sed in q̄tum cōcordant cum fide
catholica aut sacra scriptura et bonis moribus ac ver-
bis dominicis et doctrinis sanctorū. ¶ Capitulū xxv.

Secunduū est q̄ si per reuelacionem vel sentimē-
tum vel per alium modum cor tuum moueatur.
ad faciendū aliqd̄ opus graue et notabilē non
tibi consuetum. De quo non habes certitudinem. an deo
placeat. ymmo dubitas racionabiliter contrahas morā
ad faciendū predictum opus. vsqueq̄ inspereris. om̄s

circumstantias .et maxime friuolas et cognosces q̄ Deo
placeat .non tamē q̄ tu iudices per tuā opinionem Sed
si potes per testimoniū sacre scripture vel per exemplū
notabile sanctorū Quia scdm̄ Gregoriū . Aliq̄ sc̄i fecerunt
aliq̄ opa .que non debem⁹ imitari q̄uis bona esset
in eis Sed debem⁹ ea habē ī amiracōe et reuerentia Et
si per teipm̄ non potes puenire ad notitiā .an placeat
Deo .petas conciliū a personis probatis in vita et do-
ctrina et concilio totius veritati ¶ Capiculum .xxvi

tertium est Si tu es immunis a predictis .sic q̄
nunq̄ habueris vel q̄tūcūq̄ habueris fueris li-
beratus dirigo intellectū tuum .et cor ad Deum
recognoscendo hūiliter grām Dei tibi factam Et eidē ex
corde multociens .ymmo indefinēti regratieris sup hoc
Et caueas tibi .q̄ hoc qd̄ habes per purā graciā et ho-
norem Dei noli attribuere tue virtuti .vel tue sapientie
vel merito tuo .seu tuis moribus Vel q̄ fuerit factum
a casu seu p̄ astutiā tuā Quia secundū q̄ dicunt sancti .
hoc est principaliter ppter qd̄ deus bñficiū sue grē au-
fert et subtrahit homini .et pmittit eū subijci temptaci-
onibus et illusionibus diaboli ¶ Capiculum .xxvii

Quartum est q̄ te existente seu tuo corde in tēp-
tatione spiritali per quam es in dubio nō cupi-
as tua propria voluntate facere aliquid notabi-
liter inconsuetū ante sed cor tuum reficiendo .et volūta-
tem tuam expectes humiliter et cū timore et reuerentia
Dei vsq̄ quo deus cor tuum clarificet .q̄ scires pro cer-
to q̄ existendo in dicto dubio si ex tua propria volunta-
te inceperis alqd̄ notabile inconsuetum tibi .non poterit
exire ad bonum finem Et intendo dicere de incipiendo
opera notabilia et incōsuetā sup que est dubiū supdictū

Quintum est .q̄ per antedictas ¶ Capic .xxviii .
temptaciones si habeas .nō dimittas aliquod bo-
num quod incepisti .dum non eras in temptacōi-
bus antedictis Et maxime non dimittere orare .nec con-

fiteri nec cōicare. nec ieiunare. nec opera pietatis. nec huius
militatis licet cōsolacōez nō inuenias in opib⁹ aūdictis

Extum est. q. si ante dictas ¶ Capitulū xxx
temptaciones habeas leua cor tuum ⁊ intellectū
ad Dominum quereudo humiliter ab eo qd erit ti
bi honorabilis et anime tue salubrius super tuis temp
tacionibus subijciendo tuam voluntatē voluntati diui
ne Sic q. si sibi placet q. perseueres i ill' temptacionibus
similiter et tibi placeat vt Deum nō offendas ¶ La. xxx

¶ Illa placet mihi qd incepisti bonum ad honorē
dei. Desidero nō solum q. perseueres. quiy immo
vt continue ascēdas ad maiora opera vtrū vel
saltē vehement' hoc desideres iccirco scribo tibi aliquas
racōes vnde poteris cor tuū excitare et mouē ad maio
res perfectiōes oīode virtutis quas nec incepisti nec po
tes seruare per ppriā vtrutem ¶ La. xxxi. Racio prima

¶ Prima ratio est q. si inspicias q̄ntum Deus ama
ri dignus est et honorari secū dū suā bonitatē et
sapientiā et alias suas perfectiones que sunt in
eo siue nūero siue tūino Videbis q. h' qd credidist mul
tum ⁊ magnū ad honorē dei scdm suā bonitatē ē mīmū
Et q̄ si nihil in respectu ei⁹ qd dēs esse. scdm q. dēs ē di
gnus h̄sta racōne iccirco pmo pono qz principalit' debe
mus attēdē in oīb⁹ opib⁹ nrīs. hōrē et reuerētiā et
amorē dei q. de seipō ē dign⁹ amari summe per omnem

¶ Secunda est Si attēd' ¶ La. xxxii. ¶ creaturam
das. q̄t despectus et vituperia egestates volorēs
et passiones Et q̄ amarā mortē sustinuit fili⁹ dei

propter amorē tui. vt amēs ⁊ hōres cū cognosces. q. pa
rū ē qd fecisti. ad deū amādū ⁊ honorādū. scdm q. facē
dēs h̄sta racō ē pfectior ⁊ altior. q̄ sequētes ideo poō

ertia racō ē. qz si tu cogitas ¶ La. xxxiii. ¶ scdaz
inocētiā et pfectionē quā dēs habē scdm mādātū
dei p qd teneris eē absqz omni vitio sine omī culpa i ple
nitudine toni⁹ p̄tuis Sicut ē q. dēs amare deū ex toto

corde tuo et ex oī mēte tua et ex totis viscerib⁹ tuis vi-
debis maifeste infirmitatē tuā et distancā in q̄ es a pre-
dicta innocēcia ⁊ perfectionē ¶ Capitulū xxxiiij

Quarta ratio est Quia si cogitas multitudinē et
lōgitudinē et largitatē dei bñficioz ⁊ grāz spūa-
liū et corpaliū q̄ tibi et alijs sunt Date singularit̄
senties hoc qđ facis vlt̄ potes facere ppter deū. ē nichil
recōpēsandū ad dicta bñficia et grās dei Et maxie si li-
beralitatē dei attēdas et bonitatē ¶ Capitulū xxxv

Quinta racō ē Quia si cogitas ⁊ nobilitatē remu-
neracōis ⁊ gl̄ie pmissē et pate ill̄ q̄ faciūt opa vir-
tutū ad hōrē dei q̄ gl̄a tāto debet maior q̄to opa
erūt vtuosiora. cognosces p certo tuū meritū nichil esse
in cōparacōe tāte gl̄ie et desideras facere opera virtuosiora
q̄ fecerat ante ¶ Capitulū xxxvi

Sexta ratio ē Quia si attēdas pulchritudinē et glo-
sitatē sine generositatē quā habēt v̄tutes in se Et
nobilitatē quā recipit aīa per sup̄dictas v̄tutes Et si at-
tendas ad vilitatē et turpitudinē quam habēt vitia et
pctā conaberis si sapiēs fueris ad ampli⁹ v̄tutes acq̄rē-
dū et ampli⁹ fugiendū vitia et pctā ¶ Cap. xxxvij

Septima racō ē Si attendas altitudinē ⁊ pfectiō-
z vite scōz patz et eoz multas et perfectas v̄tutes
cognoscē poteris q̄ oīa opera tua q̄ facis q̄tūcūq̄ bonā
sunt nichil sunt ad satisfaciendū p viā iusticie De offens̄ dei

¶ Quinta ratio ē Quia si diligēt at ¶ Ca. xxxviij.
tendas pluralitatē ⁊ cōtinuitatē delictoz defectuū
et offēsiōnū qđ deū q̄tidie offēdis tibi nocēs ⁊ primū
scādā. sans fortius laborabis satisfacē deo et acq̄rere
satisfactionēz pctōz per opera bona vtuosa ¶ Ca. xxxix

¶ Una ratio est Quia si specularis vniuersitatem et
pericula tēptacionū carnis mundi et diaboli cona-
beris ad suadēdū tibi maiore firmitatē et maiorem vir-
tutem in omī pfectiōe quā feceris vnq̄ vt possis ī ma-
iori scititate consistere cōtra dicta tēptacōes ¶ Ca. xl.

Decima ratio est Quia si cogitas districtū iudiciū
dei finale Et cū q̄ appatu bonorū opm Et cū qua
satisfactiōe de offēsis dei des venire ad dictū iudiciū.
videbis q̄ nihil ē qd̄ fecisti p̄ boā opa et p̄ p̄nīaz scdm̄ q̄
ndecima racōe Quia **Ca. xli** **Facere** debuisses
si cogitas breuitatē vite tue et vicinitatē tue mortis
dubie post quā nō habebis spaciū opa faciendi merito
ria neq̄ p̄nīaz cognosces q̄ tu maiori corde et maiori stu
dio des facere penitētiā q̄ facis **Capitulum xliij**

Undecima ratio ē Quia si aduertas q̄licūq̄ icipias
bonā vitā in quos gradu et conaie et desiderio ad
maiorē et altiorē vitā ascendēdi nō p̄t esse sū inclusiōe ma
gne tepiditatis et negligētie Et ex q̄ hec duo mala iclus
dūt nō p̄t eē sū magno piculo viuēdi i mltis vitijs spūa
lib⁹ scdm̄ q̄ mōstrare tibi possē Sed nimis eēt lōgū ad
scribēdū p̄ lram̄ **Mō** dubito q̄ si vel dictorū malorū eēli
ber et imunis q̄ tūcūq̄ altā vitā incepis tūc adhuc cona
beris i altiori et p̄fectiori eē vitā **Un̄ b̄hard⁹** sup̄ ps̄. q̄
habitat. loquēs de ill̄ q̄ sunt feruidi i p̄ncipio et postmo
dū credētes se aliqd̄ eē tepescūt **Q̄** inq̄t si scires q̄ par
ē qd̄ h̄eret h̄ocipm̄ q̄ cito perdis si nō fuauerit q̄ dedit.

erciadecima ratio ē. q̄ si cogitas abis. **Ca. xliij.**
salia dei iudicia facta sup̄ aliq̄s. q̄ diu pseuerauerūt
in magna scititate et magna p̄fectiōe videbis q̄ de⁹ de
seruit eos p̄pt̄ aliq̄ occulta vitia q̄ nō credebāt se habē
Mō dubito q̄ tūcūq̄ altā vitā inceperis. oīm die eleua
bis tuas affectiones et intencōes desiderādo oē vitium
plus q̄ feceras añ appropinquādo ad p̄fectā et itegrā
scititatē. timendo ne sit in te forte vitium aliqd̄ occultum.
propter quod merearis a deo deseri. **Capitulum xliij.**

Quartadecima ratio ē. q̄ si cogitas penas inferna
les dāpnatorū paratas p̄ctōrib⁹ cūctis credo q̄ les
uis erit tibi oīs p̄nīa. et hūilitas et paup̄tas et oīs labor
quē in vita ista p̄pt̄ deū possis sustinere vt euadas pe
nas sup̄dictas Et conaberis p̄tinue. ad tenendū altiorē

et perfectiones vite timendo peccata veniendi ad peccata suspectas
Medietas quatuordecim rationes. Capitulum xlv
plus in breui tetigi. et explanauerim ut tu addi-
scas in paucis magna cogitare sic et quilibet ra-
tio sit tibi materia alte contemplacionis et spaciose Scis
as etiam non solum per intellectum. ymmo est necessa-
rium et per certas affectiones moueas tuam voluntatem
ad hoc. et dictat dicte rationes. Et ut melius intelligas re-
plicabo tibi qualiter dicte rationes non habeant effica-
ciam proficiendi in anima. nisi formetur per affectionem
et sentimentum spirituale. Prima ratio. Non habet vi-
gorem nisi in anima que sentit et contemplant nobilitatem
et perfectionem et dignitatem dei. et conatur ad amandum
deum et honorandum deum in omnibus. secundum quod deus est dignus. Secunda
ratio. Non habet efficaciam nisi in anima que per cordiale deuotionem
sentit in spiritu caritatem et boitatem filii dei quam nobis monstra-
uit in sua propria passione tolerata propter nos. Sicque anima desi-
deret totis viribus suis facere recompensationem de charitate et
boitate christi ob talem in passionem suam. Tertia ratio. Non habet vi-
gorem nec perficit nisi in anima que sentit altitudinem perfectionis
quam requirit dominus et percipit eam in creatura et ratione. primum
da et cum magna voluntate mandatum dei conatur implere et ve-
nire in dictam perfectionem. Quarta ratio. solum locum habet in anima que
per intellectum et affectionem recogitat magnitudinem et no-
bilitatem dei beneficiorum et gratiarum dei et conatur recompensare per de-
bitum seruicium tanta beneficiorum recepta. Quinta ratio. habet lo-
cum et valorem tantum in anima in estimacione et seruati amore glorie
promissa in paradiso. Et que habet firmam fidem et spem veniendi ad
illam gloriam per bona opera virtutum. Sicque cum dictis operibus
bonis conetur venire ad illam gloriam supradictam. Sexta ratio
non habet efficaciam nisi in anima que habet in horrore et in abhorracione
omnia vicia et peccata. Et habet in magna complacencia et amore perfecti-
onis virtutum et gratie et habet in magno excessu et altitudine. Sep-
tima ratio. Habet locum et virtutem in anima que habet in ma-
gna estimacione vitas sanctorum cum desiderio imitandi et maxime

eorū intendo dicere pfectionē Sicut ē vgo maria. dicitur
apli et scōr Johānis baptiste et euāgeliste et aliorum.
¶ Octaua racō Nō pfiat nisi i aia q̄ aggrauat contra
offensioēs q̄s facit p̄ta deū Et q̄ habet voluntatem ma
gnā faciendi deo iustitiā et satisfactionē p̄cōr suorum
per opa vtuosa. ¶ Nonā racio. Nō hēt locū nisi tñ in
aia. q̄ sentit suā debilitatē et gravitatē et periculū et tēp
tacōem p̄p̄t qd̄ conat̄ ad fugiendū oēm occasionē cadē
di i tēptacōez et ad veniendū in scitātē grē dei. Et nā grā
nō habz locū nisi i aia q̄ cognoscit p̄cā sua et hēt nōrem
et terrore sentētie finalis iudiciū q̄ dabit cōt p̄cōres q̄ nō
egerūt p̄nias. ¶ Undecimā racio Nō habz valōrē nisi in
aia q̄ habz terrorem mortis et q̄ habz magnū p̄peramē
tum faciendi opa meritoria. ¶ Duodecimā racio p̄p̄t tñ
aie. q̄ sentit v̄l intelligit q̄ inchoando bonā vitā. etiā cū
conat̄ et desiderio altiorē vitā assumēdi. esse nō potest
sine inclusione p̄missōr vitiōr et sine piculo grandium
malōr etiā q̄ vult dicte vitia et picula deuitare. ¶ Tercia
decimā racio Nō habet efficaciam nisi i aia q̄ sūme de
sua salute ē sollicita et q̄ timet sepacōez a grā dei. ¶ Quar
ta decimā racio virtutē nō hēt in aia. nisi q̄ timet de p̄is
dāpnatoz sentiēdo q̄ digna ē venire i penas sup̄dictas.
p̄pter offensas q̄s cōmisit cōtra deū Et q̄ vult et conat̄
vitare penas aīdictas p̄ satisfactionē p̄nie. ¶ Et nota.
q̄ cōclusio finalis cuiuslibz racōis dēt esse i duobz. p̄mo
in sentiēdo p̄p̄riā in p̄fectionē et nichilēitatē dēite i de
siderio et conaie v̄mēdi ad altiorē vitā sic q̄ nō sit sens
timētū p̄p̄rie in p̄fectionis et nichilacōis sine desiderio
et conaie maioris p̄fectionis et vite altioris nec ecōuerso.
t nota q̄ q̄ vult fugere atqz euadere. ¶ La. xlv.
laq̄s atqz tēptacōes anticristi seu finales dia
boli dēt habere i p̄prio sentimēto sui Primo q̄
sentiāt de seip̄o sicut de bono corpe mortuo pleō v̄mibz
et male alenti et sicut de bono cadauē qd̄ dedignat̄ q̄sqz
itueri et vidē. ymmo oēs claudūt nares p̄p̄t ei⁹ pessimū

odorem et fetore auertūt facies vt nō videant talē ac tātā
abhoiācōem Et sic oportet memet sp̄ facere. et te sed plus
me Quia tota vita mea fetida ē et fetid⁹ sum tot⁹ ⁊ cor
pus meū et aīa mea Et oīa que intra me sunt. fetore ⁊ pu
tredine pctōz sunt plena In tantū fetidissīa et abhoiabi
lia sunt Et qđ veteri⁹ ē quotidie hūc fetore. in me sentio re
centius et āgustius renouari Et dēt ip̄a fidelīaīa talē fe
tore cū maxima verecūdia sentire corā deo. qđ oīa videt et
scit Sicut si eet corā suo districto iudino. Et dēt dolere
maxie de offensa et p̄dione grē et aīe In qđ erat qñ redēp
ta erat p̄ciosissīo sanguine xp̄i. et abluta per baptismum
Et sicut deo et sibi facile credit ⁊ sentit. sic etiā credat et
sentiat qđ nō solū corā angel⁹ et sc̄tis oīb⁹ sed corā omībus
hoīb⁹ viuētīb⁹. sit abhoiabil⁹ ⁊ fetid⁹ Et qđ facta ⁊ dētā
sua nō solū hoīes audire et videre dedignat sed qđ nares
suos cluudāt et auertāt facies suas ne ip̄m videāt ⁊ tāq̄
fetidū cadauer de medio eoz expellāt Et sic ab eis aliea
tus sepat⁹ et piec⁹ sicut lepro⁹ ⁊ plus qđ lepro⁹ vsq; h̄
veniat et deuēniat ad semetip̄m Etia qđ si q̄s de ip̄o iusti
tiā facēt. s. de corpe suo pumēdo publice. sentiat qđ iustū
eēt Et ita credat etiā si sibi oclī eūterēt nas⁹ crucaret ma⁹
abscinderēt et nares ⁊ os Et sic de singul⁹ mēbris corpali
bus ⁊ sensib⁹ Quia cū oīb⁹ h̄ia deū offendit creatorem
suū Itz qđ despici desideret et cōtēpni Et qđ oīa vitupia.
verecūdias diffamacōes. iniurias blāsp̄heias et cet̄a ad
uersa sūmo cū gaudio et leticia recipiat ⁊ paciēt ferat Et
cūdo oportz qđ diffidat de seip̄o cōlit et de oīb⁹ hoīa suis
et de tota vita sua Et diuertat se torū et declinabit super
brachia isū xp̄i. paupis vilificati ⁊ ip̄operati despecti. et
mortui. pp̄t se Usqueq; ip̄e sit mortu⁹ in oīb⁹ sentimentis
suis hūanis Et qđ isū xp̄s crucifixus viuat ī corde suo.
⁊ in sua aīa et tot⁹ trāssformat⁹ et trāssfigurat⁹ ī eū ip̄m
cordialit sentiat ī se Ita vt nūq̄ sentiat vl̄ videat nec audi
at nisi solū ip̄m stātē in cruce pp̄t se mortuū et suspēsū.
ad exēplū v̄ginis marie ita mortu⁹ mundo sit et viues in

fide Et q̄ in illa fide uiuat tota vita sua vsq; ad resurre-
ctionē In q̄ dñs immitteret gaudiū spūale. et donū sancti
spūs i aīa sua Et in ill psonis in q̄b⁹ dēt renouari status
aploz et ecce scē dei exercēs se sanctis ordīb⁹ siue sacris
meditacōibus. et assertionibus ad optinēdum dona v̄tutū
et grām dei Sed debet p̄cipue septiformi affectu exerceri
in bono. scilicet illius stādo amore ardentissimo. summo
bono debito ac zelo cōstantissimo Et hīs debet adiungi
diuini doni recōgnitio grātiactio et vox laudis. omioze
obedientie proprietas. et samitatis diuine cū sapore. pro
posse degustatio Et ideo dēt continue ista septē deuote a
deo petere Ut pote dicēdo Bone ihū. fac vt ex totis me
dull amem te sūme reuerear Et pro oī honore tuo fortis-
sime et vehemētissime exurgā. et potissī si in me aut a me
aut per me tibi facta sunt obprobria vlla Da etiā vt tuū
dominiū. tanq̄ tua creatura hūiliter adorē et recognosca
Et de omnib⁹ Beneficijs a te mihi impensis semper grās
agā Et hoc cum sūma gratitudine cordis Da etiā vt in
omnib⁹ te semper benedicā laudē et magnificem. Et hoc
cū summo iubilō et tripudio cordis Et tibi in omnib⁹ ob-
temperās et obediēs semper reficiar dulcissima misericor-
dia tua ineffabili suauitate. q̄si cum sanctis angel et aplis
tuis. tue mense assistēs licet oīo ad hoc indign⁹ et ingrat⁹
repiar Qui cū p̄re et spūscō viuīs et reg. rē ¶ Ca. xlvij
ebet etiā circa se exerceri septiformi affectu ¶ Primo
scilicet q̄ tot⁹ de suis vicis et defectibus cōfundat
¶ Secūdo vt pctā sua tanq̄ dei offensam et suipsi maculā
latua. acutissimo et acerbissio dolore plāgat et deploret.
¶ Tercio hūiliatōe sui et exinacōe cū concēptu vt scilicet
totis viribus se sic vilissimā et ferocissimā spernat et con-
tēpnat vt dictū ē ¶ Quarto Rigore leuerrissio. vt scilicet
corpus suū asprime maceret et macerare appetat tāq̄ pus-
tridū et fedatū. ymmo tāq̄ latrinā et seminā et tumultū
q̄m feriditātū ¶ Quinto Ira implacabili cōtra oīa vicia
sua et cōtra radices et inclinacōes viciōz suoz ¶ Sexto

Rigore pugili et strenuus ut scilicet oēs act⁹ sensus et po-
 tencias suas semp cum quodā virilissā strēnuitate in om-
 ne bonū teneat pugiles et attentas ¶ Septimo De sectio-
 ne perfecte modestie siue moderantie ¶ Et scilicet in omni-
 bus discretissime secundū modum agat et mēsurā viteli-
 cet inter nimium et non satis ut scilicet nihil sit superfluū vl'
 diminutum aut defectuū neq; plus q̄ debet neq; minus
 ¶ Ebet etiā circa primum exer. ¶ Ca. xlii. ¶ q̄ debet
 cere se alio septiformi affectu ¶ Primo per piām cō-
 passionem ut scilicet ita sentiat aliorum mala et incōmo-
 da sicut sua ¶ Secundo per dulcē congratulacōem ut si
 de alioz bonis letetur sicut de suis ¶ Tercio per trāqllaz
 supportacōem et cōdonacōem ut scilicet molestias et iniu-
 rias ei ab alijs illatas patienter toleret et ex corde indul-
 geat et condonet ¶ Quarto per benignam affabilitatem
 ut scilicet sit ad oēs benignus et oībus bonū affectet ⁊ op-
 tet ¶ Et talē se exhibeat et gestibus suis et verbis ¶ Quinto
 Per reuerētiā hūilem. ut omnes ut sanctos sibi preferat.
 Et oīb⁹ reuerēt ex corde se subdat tāq̄ dñis suis ¶ Sexto
 p̄ cōcordiā vnamine ¶ Et scilicet q̄tū in se ē ⁊ q̄tū scdm
 Deū p̄t esse vñū sentiat cū oībus ¶ Ita q̄ sentiat se eē oēs et
 illos se ¶ Et eoz rectū velle p̄ suo reputet et ecōuerso ¶ Sep-
 timo p̄ xp̄iformē sui p̄ oībus oblacōem. s. ut ad instar xp̄i
 p̄ oīm salute sit patus et sollicit⁹ ponere vitā suā ¶ Et die
 noctuq; laborare q̄ oēs xp̄o inuiscerēt et xp̄s oīb⁹ ¶ Et tñ
 ne ex hoc credat q̄ vitia oīo nō sint p̄ tāto posse cauēda ⁊
 fugiēda sciēdū q̄ q̄tūcūq; ex societate maloz hoīm. vel
 impfectōe iminet piculū vl' occasio retrahē ¶ Vel impedi-
 ens a p̄fectiōe vl' seruoze p̄dictaz v̄turū dēs a talib⁹ sicut
 a serpētib⁹ vel draconib⁹ elongari. Nō enī ē carbo ita
 ignitus qm in aq̄ frigescat et tepescat Sicut ecōuerso. vit
 ē carbo ita frigid⁹ qm in aceruo carbonū ardētū accendat.
 Alias vera vbi picula huiusmōdi nō iminet in mera simpli-
 citate dēs alioz non videns defect⁹ trāsire Aut si videas
 per cōpassionē portare et supportare ut tua

Tunc vtilit ad temporalia et ad eterna te habeas perfecte
scito quod temporalia des-aspicere sub quadruplici sensu. Pri-
mo scilicet ut tamquam peregrinus et advena sentias omnia extranea
et aliena ac si es in hispania vel in india. Secundo ut in tuo
usu abundantias timeas ei ut mare demergas. Tercio ut
in tuo usu iopia et egestate sentias Quia ipsa est scala per
quam ascendit ad celestes diuitias et eternas. Quarto ut
societate conubernium et apparatum dominorum et magnatorum fugias
non tamen ex contemptu Et tamen de societate pauperum glorie-
ris et in memoria et aspectu atque conversatione pauperum et despe-
ctorum tormentis letaris Et quasi regibus cum summa alacritate
iocunditate et reuerentia associaris. Capitulum .li.

Undecim perfectiones sunt necessarie persone que seruit deo
in spirituali vita. Prima est clara et perfecta notitia
suorum defectuum et suarum infirmitatum. Secunda est ira magna
et feruens contra malas inclinationes et contra suas voluntates
seu passiones rationi repugnantes. Tercia est timor ma-
gnus quem dicit hieronymus de offensis hactenus factis contra deum
Quia non est certus an bene satisfecerit. Quarta est fortis ti-
mor et magnus tremor que dicitur esse in ipso ne per suam fragili-
tatem iterum cadat in filia vel maiora peccata. Quinta est for-
tis disciplina et aspera intrepacio ad regendum suos sensus cor-
poreas Et totum corpus suum subiugare spiritui in obsequium
iesu christi. Sexta est fortitudo et magna patientia in tempta-
tionibus et aduersitatibus. Septima est vitare viriliter omnem
personam et omnem creaturam aliam que impelleret eum aut esset occasio
non solum ad peccatum sed etiam ad aliquam imperfectionem vite
spiritualis sicut unum demonem infernalem. Octava est quod por-
tet in se crucem christi que habet quatuor brachia. Primum est mor-
tificacio vitiis. Secundum est derelictio omnium bonorum temporalium
Tercium est derelictio omnium affectuum carnalium partium suorum
Quartum est suiipsius contemptus et abhominatio et omnino
nichilatio. Nona est dulcis et continua recordatio benefi-
tiorum dei que hactenus accepit a domino iesu christo. Decima
est die ac nocte stare in oratione. Undecima est gustare et sentire

cōtinue diuinos dulcores ¶ Duodecīa ē magnū et feruēs
desideriū. exaltādi nrām fidem Salicq; q; ihūs christ⁹ ab
oībus timeat ametur et cognoscat ¶ Tertiadecīa ē habē
misericordiā ⁊ pietatē in omnib⁹ necessitatibus sui primi
sicut veller hīe ¶ Quartadecīa ē regnari toto corde in
oībus deo. et gloriificare ⁊ laudare in oīb⁹ dñm hiesum
christū ¶ Quintadecīa ē q; postq; hec oīa fecerit sentiat ⁊
dicat Dñe de⁹ me⁹ ihū christe nihil sum. nihil possū nihil
valeo. et male tibi seruo Et i oībus seruus sum inutilis.

Res sunt ¶ De radicib⁹ euāgelice pfectionis Ca. liij
radices euāgelice et apostolice paupertatis seu prin
cipales Salicq; oīs abdicatio sui iuris. rerū tpaliū mox
ratus vsus. ad utrūq; despectus ¶ Tres sunt partes ab
stinētie Salicq; euacuatio carnal' amoris. et sollicitudis
uite sue sustentatio Nō curare de abūdantia vel sufficien
tia victualū et delictaz Et vri pure ablati ¶ Tria sūt
magis pīcipalit' fugienda et metuenda Primo exterior p
motio et exaltatio. Secdo interior discretio negotioz Ter
cio tpaliū rerū et carnaliū amūciarum ad se vel ad suos
amicos vel suū ordinē mordinata vel imoderata affectio
¶ Tria sūt nob pīcipalit' et singularit' erēcēda ad īplē
da atq; amplectēda. Primū desiderū ppriū cōtemp⁹ ab
iectionis et extreme vilificacōis Scdm viscerosa cōpassio
ad dñm ihū christū Terciū sufferētia persecucionū ⁊
martirioz p dilatacōe cultus et noīs christi et euāgelice
uite Hec tria sunt qdam vba iercessiua. post horas dierū
gemitibus ⁊ ardētissimis suspirijs postulāda ¶ De tibus

tria sunt nobis singulariter ¶ meditandis Ca. liij.
et qñ assidue meditāda Primū christ⁹ crucifixus et
incarnatus Scdm status aploz ⁊ fratnū pteritoz nostri
ordinis Et hoc cū desiderio vt hīs cōformemur. Tertiū
status euāgelicoz viroz futuros Et hoc dñs die noctuq;
meditari scilicet statū pauperioz simplicioz et māsuetoz
hūilū et abiectoꝝ cōtate ardenti Tima sibi inimicē con
fūctoꝝ vel cogitātium vel loquētiū vel soporantium. nisi

solū ihs xpm et hūc crucifixū Nec de hoc mōdo curatiū
suiq; obliuioꝝ. supernā diē et bñōꝝ glām cōtēplantiū. Et
adeam medullitꝫ suspirantiū angelādo ob ipsius amorem
sp̄ mortē sperantiū siue desiderantiū. et ad instar pauli di-
centium Cupio dissolui et esse cum christo ob innumeras
biles et inestimabiles rēfānos diuiniarū celestīū. Et sup
dulces et mellifluos riuos deliciarū suauitātū et iocunditā-
tatū et sup̄dicta omnia mirabilē et superinfusos Et per
cōsequēs ymaginari debes ipsos vt canticorū canticum in
citharis cordis tui Nec ymaginatio ducet te in quoddā
mirabile lumen. in quo amoro oīs dubietatis et ignoran-
tie nūbilo lipidissime videbis et distincte discernes omēs
Defectꝫ istorū xpm et immixtū ordinē ecclesiasticorū ordina-
te p̄ducoꝝ et producoꝝ ab initio christi vsq; in finem
seculi vsq; ad gloriā ostensam discipulū hiesu christi Cru-
cifixum sp̄ porta in corde tuo vt te ad illam perducatur. A.

¶ Vis assequi plene qđ incēdis Duo sunt ¶ Ca. lūij
tibi necessaria ¶ Primū est vt subtrahas te ab oī
bus tꝛāsiōzijs et terrenis vt nihil de eis plus cu-
res qui si non essent ¶ Scđm est vt des te deo vt nihil vi-
cas nec facias. nisi qđ credideris sibi firmiter placē ¶ Pri-
mū assequeris hoc modo Omibꝫ modis qđ potes. te
vilifica nihil te reputādo esse Sed credas omēs hoīes bo-
nos esse et meliores te. magisq; placere deo Quocunq; au-
dieris vel videris de religiosīs personis et famosis puta
bona intencōe fieri vel dici etiā si contraria videant. Mā
sepe humana suspitio fallit Nullum despitias vel vnq; de
te loquaris. qđ tibi laudē importet q̄ntūcūq; sit familia-
ris ille cum quo loqueris. ymmo plus labora celare. vtu-
res q̄ vitia. et nullo prorsus sinistre loquaris q̄ntūcūq;
sit verum vel manifestū nisi in confessione Et hoc vbi nō
poteris aliter manifestare peccatum tuū Accomoda libe-
rius aures cum aliquis laudat q̄ cum aliq; vituperatur.
Cum loqueris vꝛba tua sint cara actu vera pondero-
sa et de deo Si secularis loquitꝫ tecum et proponit noua

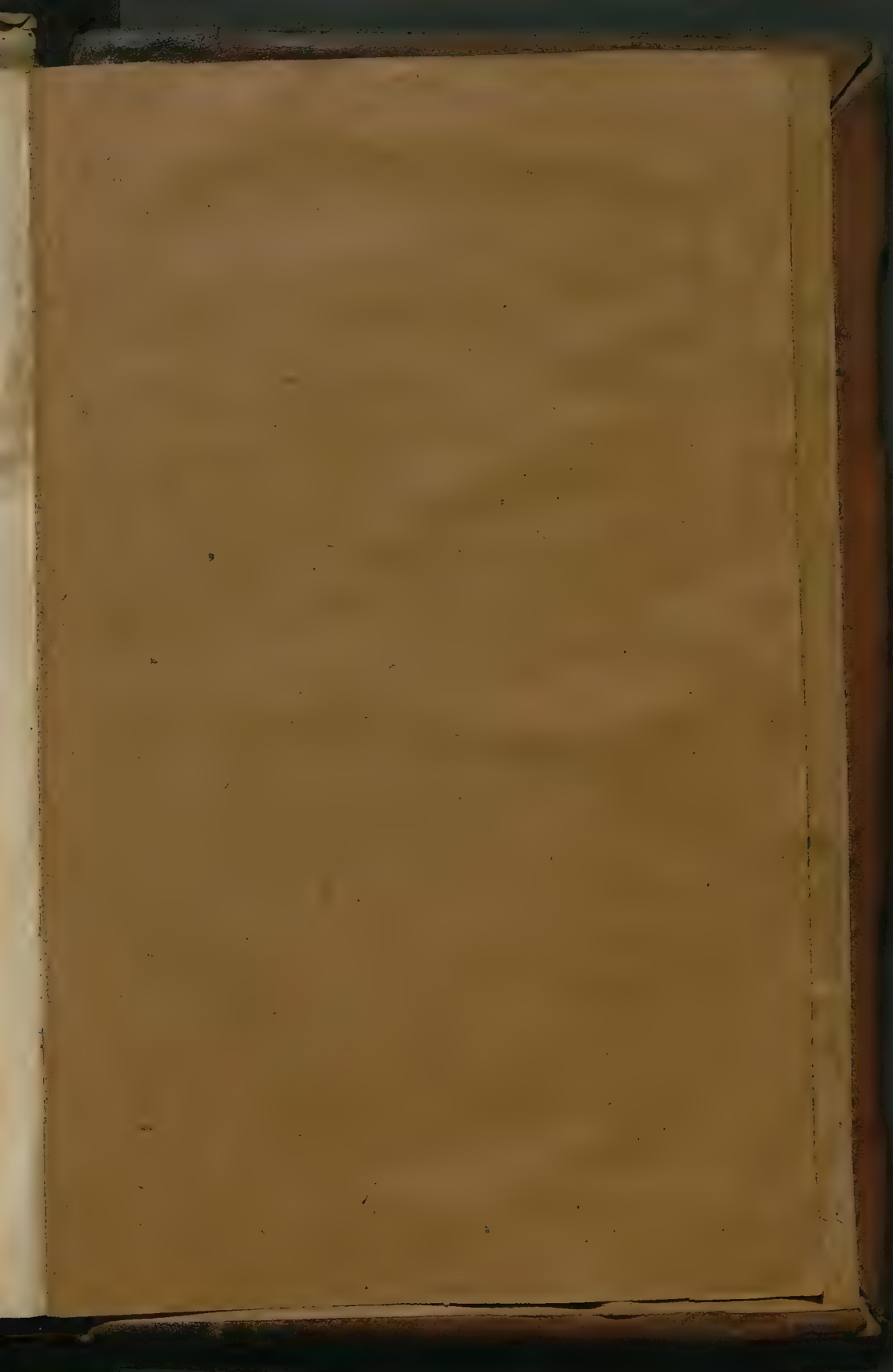
86
facilius poteris succedere sermonē. et transferas te ad ea. q̄
Dei sunt. Quicquid contingat tibi vel alteri q̄tuncunq̄
coniuncto Non cures si est prosperū. non leteris. si ē aduer
sum nō tristeris Sed totum nihil reputa et Deum lauda.
Solicitudinē adhibe q̄tum potes. vt vtilitati sedulus
intendas Fuge loquutionem q̄tuncunq̄ potes Adelius
est enim silere q̄ loqui ¶ Post completorium non loqua
ris. quousq̄ finita sit missa sequentis diei nisi causā maxi
ma interuenerit Cum vides aliquid quod tibi displicet.
Vide si hoc in te ē et abscede. Si vero videris vlt audies
ris qd̄ tibi placet Vide si h̄ ē i te et tene Si nō ē assume. et
erūt oīa tibi in speculū De nulla re murmuraueris cū ali
quo nisi credideris prodesse. q̄tuncunq̄ sit graue qd̄ gra
uat Nūq̄ aliqd̄ p̄tinaciter affirmes vel neges sed sint tue
affirmacōes negationes et dubitacōes sale condite A cha
rinnis sp̄ te abstineas Risibus vero raro et cum paucis
prestes os tuum Et breuiter in omnibus dictis tuis sic te
habeas vt sint ita q̄ quasi dubia dimittantur

¶ Secundum autem assequeris hoc modo. Orationibus
cum magna deuotione intendas et eas dicere labores ho
ris debitis Et qd̄ fers in orōe die ac nocte verses in corde
tuo Et ea que legis opere confirmes Diligenter recogita.
vel ymagineris eorum statum in quorū memoria ea dixe
ris ¶ Ista tria semp i memoria habeas Scilicet qd̄ fuisti
quid es. et quid eris Quid fuisti. quia sperma fetidū. qd̄
es sacculus stercoreum. Quid eris. quia esca cibūsq̄ vermiū.
Similiter ymagineris eorum penam qui sunt in inferno.
Et q̄ nunq̄ finiet Et q̄ p̄ modica delectacōe tāta mala pa
ciūtur Siliter ymagineris glōz eorū qui sunt in paradiso.
Et q̄ nunq̄ finiet Et q̄ breuit q̄ cito acquiritur. Et q̄tus
luct⁹ et dolor poterit esse illis. q̄ pro rāra parua re tantā
gloriam amiserunt. Et cum habes aliquid quod tibi di
splicet. vel times habere. cogita si esses in inferno. et illud
et quicquid aliud nolles haberes. Et sic sustinebis om
nia diligentet propter Christi amorem. ¶ Et cum habes

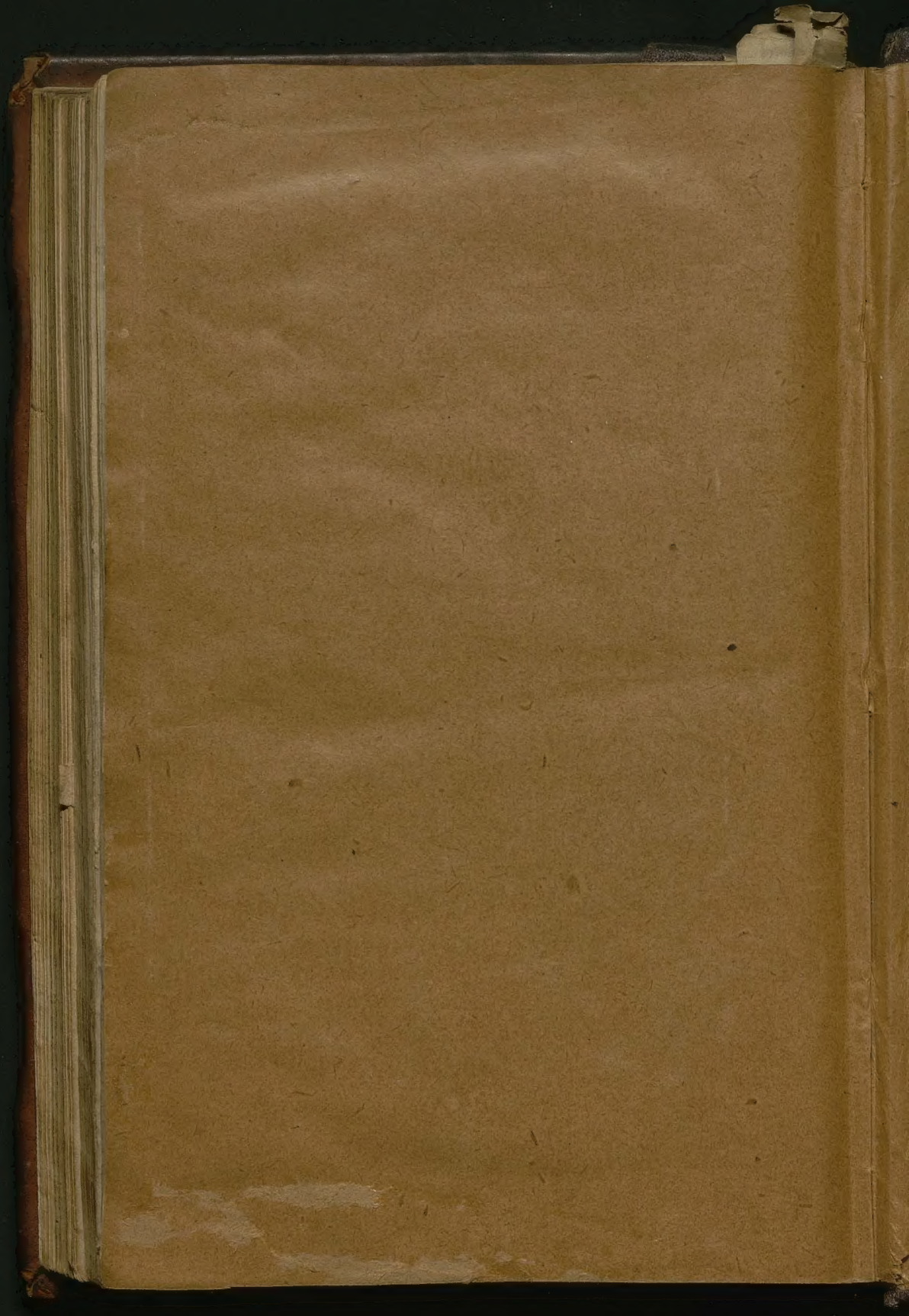

aliqd qđ tibi placet vel optas hē. cogita qđ si eēs ī para-
diso haberes illud et qđcuid aliud velles Si autē in infer-
no eēs nec illd nec aliđ qđ velles haberes Qñcūq; ē festū
alicuius sancti. cogita de illo qđ nūcūq; sustinuit. p̄pt̄ deū et
qđ breuia Et q̄lia adeptus est. qđ eterna Similiter cogita.
qđ trāsierūt bonoz tormēta. et maloz gaudia Et boni cū
istis tormentis adepti sunt eternā glām Illi ex suis inde
bitis gaudijs eternam penā Qñcūq; te vincit accidia acci-
pias hoc scriptū et ymagineris hec oīa Ili gēter et cogita
de tpe hoc qđ sic perdis qđ illi qui ī inferno sunt. Darēt to-
tum mundū si haberēt p̄ eo Lū hēs aliquos dolores co-
gita qđ illi qđ sunt in paradiso carēt eis Siliter cū habes cō-
solacōes cogita illos de inferno carere eis oīode Lū va-
dis iacere. cogita. quid cogitasti quid dixisti. qđ fecisti
in die. ⁊ qđ vtilē tpus qđ datū ē tibi ad acq̄rendū vitam
eternā dispensasti Et si breue trāsisti lauda deū Si autē
male et negligēter fleas et sequēti die nō differas cōfiteri
Si autē aliqd dixisti vl̄ fecisti. qđ tuā multū remordeat cō-
scientiā non comedas anteq̄ cōfitearis ¶ Conclusio
Stud in fine pono. vt ymagineres duas ciuitates Unā
plenā oībus tormētis. scilicet infernum Alterā plenā omī
consolacōe. vt paradysum. Et ad vnā illoz illaz oportet
te currere Vide qđ possit te trahere ad malum Vel quid
possit te impedire a bono Credo qđ hic nihil inuenies Ler-
tus sum. qđ si bene seruaueris ea qđ dicta sunt hic qđ spūs qđ
docet te et dñs habitabit in te. et perfecte docebit te facē
oīa Ergo bene serues ista. et nihil negligas Lege ea ī sep-
timana bis Scilicet ī quarta feria et sabbato Et vbi inue-
neris te fecisse qđ scriptū ē Lauda deū qui ē pius et mise-
ricors in secula seculorum benedictus. Amen.

¶ Explicit tractatus de vita et instructione pie viuere ī xpo
⁊ in spūali vita p̄ficere volentū Generabil ⁊ eximij viri
et fratris scī Vincēcij ordinis p̄dicatoz sacre theologie
p̄fessor Impressum Magdeborch arte Mauricij brādis
Anno dñi M cccc. xcij calhalogo scđoz p̄m ascripti

Paqua . . . . . f . . . . . f . . . . . f . . . . .

Syllaba quatuor . . . . . pa qua positi

Et natia sua pducit . . . . . modo p . . . . .

hinc auctus est . . . . . auctus enim regit illa

Tempus auctus non p . . . . . data notatur

Sz duo sunt alia . . . . . facti ex duobus manifesta

Tempus auctus . . . . . post debent notificari

Syllaba longa . . . . . longa brevis est hinc

Ergo . . . . . et longa brevis in omnes facit

Primo ponitur . . . . . ut recte profodiatur

Illud longa . . . . . et qua . . . . . et diptoga

Præcedit . . . . . mirabitur sic dicitur . . . . . et stabit

Persona uolens . . . . . precedere . . . . . omnia uel omni

Duplex . . . . . opposita dicitur . . . . . in immediate

330 331

332 333

334 335

336 337

338

